

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

FÄRE

GRUNDLAGD AF FRITHIOF HELLBERG

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: JOHAN NORDLING.

TILL MINNE AF FERDINAND FAGERLIN

En utställning

i Konstnärshuset

DET ÄR EN vederkvickelse att bland dagens skiftande konstströmningar mötas af en hälsning från en svunnen konstepok af så varm och älskvärd läggning som den svenska Düsseldorfskolan. Den nu öppnade Fagerlin-utställningen kunde visserligen vara rikare i fråga om för den aflidne målaren representativa konstverk; men svårigheten att från vidt skilda håll sammanföra de bästa Fagerlin-dukarna har gjort att urvalet ej blifvit fylligare än hvad det är.

Det förefintliga materialet ger i alla händelser en god inblick i den älskvärde människoskildrarens temperament, visar hans lätt humoristiska uppfattning och hans omsorgsfulla arbetsmetod, som, vare sig han arbetade med penseln, kolet eller blyertspennan, aldrig svek, aldrig slappnade.

Redan i hans tidigaste små porträttstudier märker man, trots det utvecklade i framställningen, denna noggranna penselföring i hvarje linje, hvarje skuggning.

Bland utställningens porträtt är det af målaren Albert Berg synnerligen vackert i sin osökta idealisering. Äfven de små

porträtten af konstnärens familj intressera. Men först och sist dröjer ögat vid dessa typiska Fagerlinare, dessa holländska genrebilder, på samma gång trohjärtade och förnäma, som gjort namnet Fagerlin till ett af vår konsthistorias mest skattade. Hvilken fin skälmaktighet i "Desertören", där flickan söker för sin väninna döja den unge mannen bakom sin rygg, medan gumman ler ett spjufveraktigt leende! I "Kärlekstankar" slår emot oss en stämning af söndagsro, för hvilken Fagerlin alltid fann det öfvertygande uttrycket, och "Sista kaffetåren" är en flik humoristisk stugidyll, äfven om den ej kan räknas till hans märkligare ting.

Många andra och mycket förträffliga dukar skulle kunna påvisas, där hans uttrycksmedel äro den mogne, sitt ämne behärskande konstnärens; men utrymmet nekar oss att förlänga dessa rader, hvilka endast tillkommit i syfte att intressera allmänheten för vår siste, numera bortgångne Düsseldorfares nobla och innerliga pensel.

E. H.—N.

OLJEMÅLNINGAR AF FERDINAND FAGERLIN. 1. SISTA KAFFETÅREN. 2. DESERTÖREN. (TILLHÖR FRU MAUD HOLTERMANN.)
3. KÄRLEKSTANKAR. (TILLHÖR FRU M. DAVIDSON.) A. BLOMBERG FOTO.

Hitintill och icke vidare.

DET FAKTUM att stadsfullmäktige genom beslut faställt, att en kvinna icke är berättigad att söka ordinarie plats i stadens tjänst, som icke uttryckligen angifvits som afsedd för kvinna, har väckt betydligt uppeende. Det är med anledning häraf nedanstående uppsats blifvit skriven.

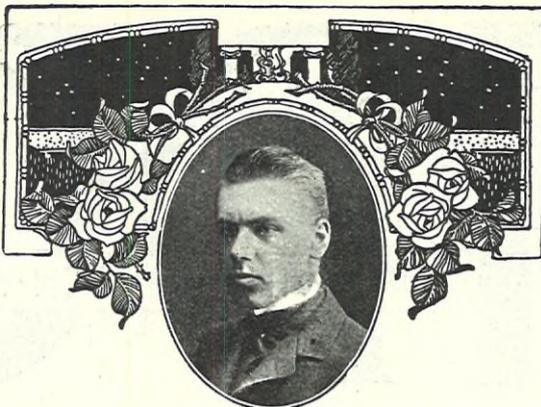
MAN MÄRKER då och då, att kvinnorörelsen liksom öfverrumplat männen. Rätt hvad det är uppstå situationer, som de icke alls eller trots all yttre säkerhet endast tafatt behärska, rätt hvad det är ställas de vid korsvägar, där de icke veta hvilken riktning, som är den rätta, höger, vänster eller baklänges. Deras lagars bokstaf är dem visserligen mången gång en ovärderlig hjälp — de ha en suggererande makt öfver manliga sinnen, som är otrolig — men stundom fungera inte ens lagarna, den nya tiden och de nya kvinnorna skapa nya och oförutsedda fall, om hvilka lagarna ingenting veta, och inför hvilka männen följaktligen äro djupt osäkra och oeniga.

Ett sådant fall har inträffat vid tillsättandet af kamrerarebefattningen i Stockholms hälsovårdsnämnd, och det är rätt betecknande, att denna till synes enkla befordringsfråga vuxit ut till den storlek den fått och gjort så mycket buller som den har. Det bevisar, att man helt enkelt rört vid en punkt, där kvinnosakens vänner och motståndare äro lika lyhörda och ömtåliga. — Sakens konturer äro dessa: År 1898 inrättades en amanuensbefattning vid stadens hälsovårdsnämnds kamrerarekontor och platsen sköttes af f. d. kanslisten, som stod kvar på öfvergångsstat. Tjänstgöringstiden var då två timmar om dagen, men då arbetet ständigt ökades, tillsattes år 1906 på platsen en kvinna, som var villig att för samma ringa lön ägna befattningen hela sin förmiddag. Ingen anade väl, då fröken *Mathilda Staël v. Holstein* på detta sätt fick fot i hälsovårdsnämnden, hvilka följdena en gång skulle blifva!

Förliden sommar skötte den kvinnliga amanuensen kamrerarebefattningen och erhöi sedan vid kamrerens frånfälle i höstas förordnande att upprätthålla hans tjänst. Under de åtta månader hon sammanlagt skött sysslan, har hon enligt nämndens officiella utlåtande visat sig vara "till densammas skötande fullt kompetent". Men då ansökningarna till den ledig förklarade befattningen inkommit, och det visade sig hvad man ju kunnat vänta, att den kvinnliga t. f. kamreraren befann sig bland de sökande, var nämnden pinsamt oviss, huruvida den ens kunde uppta hennes ansökan till pröfning. Det obehagliga i saken, och det som föranledt komplikationerna, var, att den kvinnliga sökanden var så väl meriterad, att det oafsedt hennes kön skulle bli en personlig orättvisa att förbigå henne.

Nämndens tvekan härrörde sig däraf, att det af lörens storlek — 4,000 kr. — och af den omständigheten, att innehafvaren var obligatorisk delägare i änke- och pupillkassan vid Stockholms stads ämbetsverk, framgick, att befattningen ursprungligen afsetts för en manlig innehafvare. (Det kunde vara roligt att veta hvilka befattningar, utom den som barnjungfru, som ej ursprungligen varit manliga.) Får en sådan befattning öfverhufvud sökas af och tillsättas med en kvinna, det var den fråga, för hvars lösning hälsovårdsnämnden vände sig till stadsfullmäktige. Dess spörsmål gällde icke blott kamrerarebefattningen, utan äfven andra ordinarie tjänster på nämndens stat, t. ex. läkarebefattningarna.

I stället för att anställa en utredning, klippte emellertid stadsfullmäktiges beredningsutskott tvärt af genom att imperativt förklara, att då

Anders Österling:

Två dikter.

Hemmet's vår.

Möllor, åar, byar,
vårplöjd jord och vintersäd
under stilla skvar
blåna mellan stilla träd.

Gräs har grott på denna stig,
späda strån, som dofta,
var jag fjärran, tro du mig,
gick min dröm den ofta.

Men där drömmen ströfvat
syns ej spår af trägen fot,
blott en rest beströfvadt
kvällssus slår mig än emot.

Här till mina reseår
vill farväl jag säga,
ingen vår som hemmet's vår
helt min själ kan äga.

Majdagen.

Du börjar med att ringa
i blommans dagg-klenoder
och slutar med att tvinga
din rytm i hjärtats slag.
Du gläder dig att smycka
de glömdaste af stoder
åt skälder, som i lyckå
dig yrat till behag.
Du tager med dig drömmen
på himmelsklara floder
till motseglat's med strömmen
på doftens söta drag.
Du är en dödlig villa
och lifvets varma moder,
du dansande, du stilla,
du sköna, majblå dag!

platsen tydligen ursprungligen varit manlig, den ej nu kunde utan vidare tillsättas med en kvinna. På sammanträde förliden vecka blef utskottets hemställan stadsfullmäktiges beslut, dock icke innan saken — och mycket annat därjämte! — lifligt debatterats. En talare pläderade härvid för de manliga sökandena med det förvisso aldrig i liknande sammanhang hörda argumentet, att de, som ej skött befattningen, ej heller bevisat sin inkompetens och därför o. s. v.!

Hur man än ser saken, måste man vara missnöjd med detta beslut. Först därför att dess offer blir en duglig och plikttrogen person, som lagt ner ett jättearbete på att meritera sig för en befattning, från hvilken hennes egenskap af kvinna sedan stänger henne ute.

Vidare därför att det tydligt vittnar om en önskan att mota bort kvinnorna från de bättre aflönade och mera ansvarsfulla platserna i stadens tjänst. Att stadsfullmäktige icke äro principiellt emot att begagna sig af den kvinnliga arbetskraften, därom bära ju sakförhållandena syn för sägen. Men då synes det tämligen hårdt att redan från början, genom att dekretera, att den befattningen är manlig och den kvinnlig, utesluta kvinnorna från hvarje möjlighet att genom begåfning, energi och duglighet arbeta sig upp till de bättre aflönade och med större ansvar förenade platserna. Den stimulans, som ligger i den om än aldrig så aflägsna möjligheten att tvinga sig upp till bättre villkor, vill man helt och hållet beröfva dem.

En motion föreligger nu i stadsfullmäktige som det närmaste resultatet af ofvan relaterade historia, gående ut på en utredning huruvida vissa befattningar i stadens tjänst skola kunna vara alternativt manliga och kvinnliga och huru i så fall skall ordnas med pension och afgifterna till änke- och pupillkassan.

Om nu något allts kommer att göras, ämnar man kompromissa därhän att uppgöra alternativa lönestater? Så att: om denna plats sköttes af en man, skall lönen vara 5,000, om af en kvinna 3,000? På det sättet kommer man ju in i det orimliga, utom det att konkurrensen blir kinesisk och illojal.

Den utomstående, som har en lekman's okonstlade syn på saken, kan icke förstå annat än att det enklaste vore att fastslå principen: lika lön för lika arbete oberoende af kön och att bevilja skattelindring eller direkt lönetillägg för "hufvudfamiljeförsörjare", de må vara män eller kvinnor. Att ordna pensionsförhållandena vore väl inte omöjligt. Skulle det visa sig att kvinnorna räcka kortare tid än männen och sålunda prestera mindre arbete, kunde ju deras pension sänkas. Till änke- och pupillkassan borde de kunna bidra lika väl som deras ogifta manliga kamrater.

Det är kanske inte många af oss, som kommit ut på arbetsmarknaden, som inte hellre skulle vilja ha en lugn verksamhet i ett hem, en verksamhet, som låge mer för vår fallenhet och instinkt. Men att vi, då våra fäder och bröder icke längre hålla alltför obevekligt på sin rätt och plikt att försörja oss i det oändliga, visat oss kunna rikta in vårt intresse och vår energi på områden, som ligga oss som speciellt kvinnor främmande, är kanske, under den blygsamma förutsättning att vi måste lefva, tur för oss. Det kan tänkas, att naturen förutsett

MATHILDA STAËL
V. HOLSTEIN.

Mjuk och elastisk gång

tillhöra de egenskaper som gjort

till

"Damernas Favorit". Ludvig Traugott, Stockholm.

Försäljes i finare skoaffärer öfverallt — till populära priser — och tillverkas af

denna situation, och till den ändan utrustat vår hjärna med en del manliga kvalifikationer. Får man inte ha det förtroende till den natur, som detta gjort, att hennes underbara jämviktslag icke skall klicka, om vi skulle betagas af öfvermod, och ordningen i det hela skulle hotas?

Man kan förstå, att män skygga för de omhvälfningar, som förändringen i samhällsmekanismen, i kvinnans uppfostran och syn på tingen åstadkommer. Vi stå ju själfva mången gång undrande. Men vore det inte klokare och samtidigt modigare att göra det bästa och det rättvisaste af det oundvikliga, se faktum i ansiktet och inrätta sig därefter så godt först som sist?

E. — ER.

En hälsobringerska.

GYMNASTIKDIREKTÖR JENNY WALLROTH.

SLÄKTET ÄR icke öfvermåttan friskt af sig nu för tiden, trots alla hvilo- och rekreationshem, som uppstå runt om i landet och bjuda sina gäster hälsans guld och gröna skogar. Icke heller synes sporten, så kraftigt och systematiskt den än bedrivs, kunna hålla krämporna fjärran från det 20:de århundradets af en mångfald lifssensationer jäktade och slitna människor.

Våra sjukgymnaster, som aldrig sakna patienter, veta bäst hur mycket fysiskt ondt människorna ha att dragas med. Men den gymnastiska behandlingen visar sig också effektiv och ger oftast ny styrka åt nedbrutna kroppar.

En af våra mera kända och anlitade sjukgymnaster här i hufvudstaden är gymnastikdirektören Jenny Wallroth, hvars bild vi i dagsnumret presentera för vår läsekrets. Dotter till jägmästaren i södra Ångermanlands revir J. F. Wallroth, genomgick hon Gymn. centralinstitutet åren 1883—85 samt studerade därefter i Sköfde major Brandts behandlingsmetod för kvinnliga underlifssjukdomar. Allt sedan dess, i 22 års tid, har fröken Wallroth med varmt intresse och outtröttlig energi arbetat i den Lingska gymnastikens tjänst.

De första 2 åren af sin verksamhet tillbragte hon i Vasa i Finland under framgångsrikt arbete i både frisk- och sjukgymnastik.

År 1887 återvände hon till fäderneslandet och bosatte sig i Stockholm, där hon öppnade ett sjukgymnastiskt institut, dit flere af Stock-

holms läkare sände sina patienter för gymnastisk behandling. Entusiast i sitt arbete framhåller hon ständigt vikten af gymnastikens aktiva rörelser och söker på allt sätt motarbeta den bland allmänheten så vanliga uppfattningen, att massage och i all synnerhet "helkroppsknådandet" skulle gifva styrka och återskänka hälsa åt försvagade kroppar.

Om man en förmiddag mellan 10 och 1 gör ett besök i fröken Wallroths institut, Engelbrektsgatan 5, kan man få bevittna hur frisk- och sjukgymnastik kunna förenas, man kan till och med få se gamla hvithåriga damer göra starka gymnastiska rörelser vid ribbstol och bom. De utgöra det öfvade gamla gardet, nybörjarinnorna skönjas snart, där de göra sina första stapplande försök att få sina muskler lydiga.

Öfverallt är fröken W. med, allt ser hon och för alla har hon ett ord. Ibland, om man vill slappna till under rörelsen, får man höra hennes stränga stämman eller får man ett omildt ögonkast. Man gripes en minut af fruktan, men den som känner henne vet ock, att denna vreda ton endast är ett återljud af välvilja, ett eko från hennes varma hjärta.

Lifligt intresserad af tidens sociala spörsmål har fröken W. ifrat för större sammanhållning och mera samarbete mellan de kvinnliga gymnasterna, och var det hon, som tog initiativet till den år 1903 bildade Gymnastikdirektörernas förening, G. C. I. Under 20 år har hon äfven varit kassaförvaltare och aktiv medlem i Stockholms Kvinnl. gymnastikförening.

Frisk till kropp och själ omger hon sig med en atmosfär, som midt i lifvets lidanden och bekymmer verkar sundhet och lifsmod.

G. J.

Fru Britas silfverstakar.

Af Ulla Linder.

(Forts. fr. föregående nummer.)

"TÄNK DIG att Ragnar Ohlsson för eget behof lånade ur er gemensamma kassa."

"Det har han gjort, kära mamma, en gång. Han behöfde nödvändigt, — ja, det var inte till något nöje eller sådant — och då frågade han på ett sammanträde, om han fick låna ur kassan så och så mycket, 40 kronor tror jag det var, tills han själf fick pengar, för det skulle inte dröja länge. Och det lofte vi'n förstås."

"Ja, detsamma har doktor Busk gjort. Men han har inte frågat förut, han trodde att ingen skulle märka att han lånade. Det var ju inte rätt af honom, förstår Birger. Nu ska kassorna revideras, och då fattas där pengar."

"Han kan väl tala om alltihop nu då och be dem om lof och så betala igen pengarna så fort han kan?"

"Det är nog inte så lätt för honom. Det är mer än 40 kronor doktor Busk har lånat."

"Hur mycket är det då?"

"Tjugutusen."

"Tjugutusen! — Åh!"

Birger lät armen sjunka, som han hela tiden med ett fast beskyddande tag hållit lindad om moderns lif. Han hade blifvit helt blek. Detta var allvar, det förstod han.

"Man får inte göra så där, ser Birger," fortsatte fru Brita. "Det är att svika sina medmänniskors förtroende. De ha allesammans litat och trott på doktor Busk, och så lånar han deras pengar utan att be om lof och utan att nu kunna betala igen."

"Det är ju nästan som att ta dem?"

"Ja, det är det nästan."

"Får han komma i fängelse nu?"

"Det får han nog, om ingen vill hjälpa honom att fylla beloppen i kassorna."

"Det är allt synd om honom," kom det om en stund. "Han menade ju inte att ta pengarna?"

"Nej, det menade han inte."

Birger satt tyst en stund igen och funderade.

"Skulle inte vi kunna hjälpa honom, mamma? Du har sagt så många gånger, att han var så snäll och hjälpsam mot oss, när pappa låg sjuk."

"Ja, det var han, Birger, det ska vi aldrig glömma. Men hur skall vi kunna hjälpa honom, du vet ju att vi ä' fattiga."

"Ja, — men — något kunde vi väl skrapa ihop ändå. Och så alla andra också ge litet. "Många bäckar små gör en stor å", brukar Pelle Alm säga, när han går och tigger frimärken af oss. Om hvar och en gaf 50 kronor till exempel."

"Kära Birger, hur skulle jag kunna lämna några 50 kronor, tror du? Så mycket har jag inte. — Seså, det är inte värdt att tala om detta vidare. Där kommer Elsa. Nämn ingenting om det här till henne, så är du snäll."

Fru Brita gick upp på verandan till sin strumpkorg, och Birger följde tankfull och allvarsam sin lilla syster bort till den stora slängungan i ena hörnet af trädgården.

Men efter en god stund kom han upp till modern igen.

"Hör du, mamma," sade han, "du brukar säga att vackra ord bevisa ingenting, men det gör en enda liten handling af godt hjärta. Hvad skall doktorn tro om dig, som talat så mycket om, hur tacksam du är mot honom, och så nu gör du i alla fall ingenting för att hjälpa honom, när han har det så riktigt svårt."

"Hvad skall jag göra, Birger?" sade fru Brita halft ifrån sig af bedröfvelse, på samma gång som hon skulle velat ta sin pojke i famn för de där orden. Hon hade inte tänkt på annat än doktors hela tiden, men — hennes händer voro ju bundna.

"Joo, jag har fått en idé. Kommer du ihåg att doktorn alltid varit så förtjust i våra de där silfverstakarna i salen? En gång minns jag att han sa', att di va' värda sina modiga 100 kronor stycket, och då sa' du, att du sålde dem inte för dubbla summan. Kan du inte ge doktorn de där stakarna, han kan kanske sälja dem för 400 kronor, det är ju inte litet pengar? Och så ser han ändå, att man vill hjälpa honom."

Fru Brita satt och såg ned på sina strumpor, stack nälen fram och åter, fram och åter, medan det arbetade inom henne. Inte för stakarnes skull. Det var sin gosse, sin präktige, varmhjärtade gosse hon tänkte på.

"Om han sedan säljer alla sina egna fina saker," fortsatte Birger affärsmissigt, "möbler och — bössor och — böcker och — hvad det är allt, de ha ju så mycket, så blir det nog en rätt bra summa af. Tror du inte, mamma?"

"Jag skall gå bort och tala vid kyrkoherden," sade fru Brita hastigt och reste sig. "Stakarna tar jag med mig, Birger."

På vägen till prästgården gick hon och funderade på hvad hon skulle säga. "Bäst att berätta alltsammans precis som det är," tänkte hon. "Kyrkoherden och Mina få sedan göra med stakarna hvad de vilja, jag vet bara att doktor Busk skall ha dem. Och jag känner på mig att de komma att bli till välsignelse."

På gårdsplanen satt fru Mina omgifven af sina flickor och spritade ärter.

Så fort hon fått höra hvad frågan gällde,

Sveriges på en gång elegantaste och mest användbara modejournal för hemmen.

Iduns Modellkatalog

Fyra rikhaltiga säsonghäften årligen. Kolorerad omslag. Prenumerationspris 2.20 för helt år — 60 öre pr häfte.

Ombärlig för alla sömmerskor och alla hem.

Nu är tid att prenumerera.

ställde hon bort ärtbunken, knöt af sig sitt blårandiga hushållsförkläde och gick så med fru Brita upp till byggningen och in i sin mans arbetsrum.

Därinne satt en hel liten societet församlad. Det var kronfogden och häradskrifvaren, grosshandlar Alm och herr Borg, och ännu ett par stycken af det lilla samhällets stödjeplare. De sutto där allvarsamma och betryckta och resonerade om doktors olycka. Nog ville de hjälpa Busk, hvar och en af dem ville hjälpa honom, men — tjugutusen, det var inte litet! Burgna män voro de allesammans, ett par stycken till och med förmögna. Naturligtvis voro de beredda att skjuta till, men totalsumman, tjugutusen, skrämde dem. Ett par tre hundra kronor var ungefär hvad man hade tänkt sig att offra. Och hvad förslog det!

Fru Brita kände sig helt enkel till mods att så där oförberedt komma inför ett sådant stort auditorium. Hon hade hoppats på ett enskildt samtal med kyrkoherden. Men det var ingen tid att förlora, fyra dagar endast hade man fått att handla på, och den första var snart tilländalupen. Därför betvingade hon sin känsla af blyghet och obehag och berättade alltsammans, enkelt och rättframt, just som det hade förefallit.

“Här kommer jag nu med mina stakar,” sade hon med ett halft generadt leende, i det hon vecklade upp silkespapperet och ställde de vackra massiva silfverstakarna på kyrkoherdens skrifbord. “Något bör de väl kunna inbringa. Jag har tänkt, om man skulle kunna lotta bort dem. Ett par tre hundra lotter kanske, och fem kronor lotten kan man väl ta.”

Fru Brita stod och såg ned och gned med fingret mot en af stakarnas räfflor hela tiden under det hon talade, och sedan också, medan hon väntade på hvad verkan hennes ord skulle göra. Men ingen sade något, det var moltyst i rummet en god stund.

Till sist vände hon sig mot kyrkoherden, brydd och en smula besviken. Då kände hon en arm läggas fast om sina axlar och fru Minas röst, mycket bestämd men i alla fall med en osäker klang, sade: “Tio kronor lotten ska vi ta, Brita, och 500 lotter åtar jag mig att prångla ut. Det finns väl människor på andra håll än här. Man har ju sina försänkningar.”

“Det blir 5,000 kronor det alltså. Bara 15,000 kvar sedan.” Kyrkoherden såg vädjande från den ene till den andre.

Grosshandlar Alm reste sig och gick fram till skrifbordet.

“Låt oss göra listan i ordning,” sade han, “nog ska vi andra få ihop 15,000, då fru Flood och hennes Birger ge så mycket.”

Fru Brita smålog protesterande. “Åh, inte är det vi som ge pengarna inte,” sade hon. Men det var just ingen som hörde på henne.

De hade rest sig alla herrarne och samlades nu omkring skrifbordet. Grosshandlar Alm hade mycket att syssla med pennan, synade den noga från alla håll och doppade den gång på gång. Han höll ögonen nedslagna, och det ryckte emellanåt spasmodiskt i det rödletta ansiktet. Så skref han med snabb hand: 5,000 kronor. Lämnade därefter pennan till kronfogden, som stod närmast och gick fram till fru Brita.

Han tog hennes båda händer och tryckte dem så hårdt, att det gjorde ondt. Det var något han ville säga, det märktes godt, men det blef inte af något annat än bara att skaka hennes händer gång på gång.

“Hälsa Birger!” kom det till sist nästan kärft.

Så tog han sin hatt och kapp och gick.

Reform.

FRU FRIDA STÉENHOFF har redan i många år talat heta ord mot samhället och samhällsidealen, främst de sedliga, men först på den allra sista tiden ha hennes ord väckt tillräckligt stark harm för att framkalla ett organiseradt motstånd.

Det vore väl, om denna harm vore så djup, så allvarlig och så vidtgående, att den icke nöjde sig med några staccatoförsök att nedtysta eller öfverrösta henne, utan att den ledde till en allsidig och genomträngande behandling af de frågor hon bragt å bane och åt hvilka hon söker gifva en lösning efter sitt sinne, som med rätta ter sig upprörande äfven för de besinningsfulla bland nutidens reformandar.

De frågor hon behandlar äro vitalfrågor för samhället och hon har till fullo rätt i sin förtviflan öfver, att de maktägande, eller alla de som med god vilja skulle kunna förskaffa sig makt, låta dem ligga outredda, väntande på en oviss lösning i framtiden, en lösning, som förhalas i det oändliga genom nutidens skygghet för den hemska och upprörande verklighetens fula detaljer och genom det stora flertalets stupida sorglöshet.

Fru Frida Stéenhoff gör åt framtiden en stor tjänst, då hon talar ett språk, som upprör oss och väcker människorna ur deras dvala och deras blindhet i detta stycke. Ännu bättre vore, om tio sådana som hon tände upprets flammor i landets alla hörn, så att vi alla begrepe vår plikt att gå man ur huse för att släcka, rädda och hjälpa.

Fru Stéenhoffs senaste föredrag i Sundsvall och Stockholm “*Peningen och kärleken*” är icke det starkaste ord hon sagt, och hennes logik synes mig där långt ifrån bindande. Den som vill se faran under ögonen, må läsa hennes “*Humanitet och barnalstring*”, en rent af underbar byggnad af solklara sanningar och farliga konsekvenser, hvilkas tillkomst genom felslut är förrädiskt gömd under en glänsande advokatyr.

Att bekämpa den skriften icke genom sanningarnas förnekande eller bortförklarande utan genom framtvängande af nya konsekvenslinjer i en ren och människovärdig anda, det är hvarje god medborgares och medborgarinnas ovillkorliga plikt i denna tid. Hvarje dag, som vi längre lägga denna plikt åsido, skapa vi serier af brott och nöd och last och skam i framtiden.

Taga vi icke upp dessa spörsmål och bearbeta dem från grunden, så kommer utvecklingen att följa två vägar, båda lika förödande ödesdigra: den ena är den, på orättvisa och ansvarslöshet byggda, som det moderna samhället redan slagit in på och som fru Stéenhoff så berättigadt hudflänger, den andra är den lösa, från förpliktelser och hinder frigjorda stig, på hvilken fru Stéenhoffs uppjagade och hetsade fantasi förrirat sig in, då hon icke

kunde finna någon annan, och från hvilken hon nu tillropar samtiden: “Kom, kom, skynda er! Denna vägen är alldeles utmärkt. Inga plikter, bara nöje. Än bättre: pliktens uppfyllelse ligger förborgad i nöjet. Intet ansvar, bara bekvämlighet; bekvämligheten utlöser ansvaret. *Fri kärlek, obunden kärlek, steril kärlek. Ingen synd, ingen skam, inga barn. Inga sociala betänkligheter, inga ekonomiska bekymmer. Lef och njut den flyende minuten. Inga “följder” lura bakom njutningen. Inga konsekvenser följa edra handlingar tunga i spären.*” —

Så ljuda de locktoner, med hvilka denna underbart blinda optimist hypnotiserar sorglösa sinnen, liksom rättfångaren med sina toner lockar rättorna till blind själf förintelse.

Vore lösningen på lifvets största problem så snopet enkel, då vore den väl knappast insatsen värd.

Och likafullt är det icke svårt att förstå tillkomsten af denna absurda optimism hos en, som likt fru Stéenhoff fördjupat sig i studiet af tillvarons hemskaste mörker inom det moderna samhället. Denna ljusa tro på en uppnåelig utgång är *förnuftsens* enda räddning för den, som kastat sin egen själ på det bål, där miljoner medmänniskor — kött af vårt kött — dagligen förbrännas.

Men om nu *hon* misstagit sig om bote-medlet, om hon icke varseblifvit afgrunden, som lurar bakom den stig, vid hvilken hon uppställt sin falska vägvisare till räddningens land, så låt icke vår harm öfver hennes misstag uttömma vår farm öfver de gränslösa missförhållanden, som födde misstaget.

Låt oss icke uttömma vår kraft på att stena henne, som icke ensam mäktade, hvad hela vår civilisation ännu ej mäktat: att finna den rätta vägen ut ur samhällsolyckornas labyrint.

Låt oss i stället taga upp hennes börda, hennes arbete, hennes storvulna vilja att hjälpa och rädda.

Må vi höja kraftiga varningssignaler till dem, som utan att begripa allvaret i hennes motiv endast i lättsinne följa konsekvenserna.

Unna henne hedern af *kämpe för rättvisa och framåtskridande*, men undanhåll henne *martyr* glorian, som drifver till fanatism, både martyren själf och hans efterföljare.

Men först och sist, låt oss med järnhård vilja att bättra taga upp till behandling alla de uppenbara missförhållanden, som hon utan öfverdrift betecknar såsom ovärdiga vår humana tid och låt oss icke släppa taget, förr än vi uppnått resultat, som äro oss värdiga.

Vi få inte låta oss nöja med småsmulor, halfmesyrer och fagra löften, utan ställa krafven högt och inrikta kraften efter målets af-lägsenhet. I seghetens tecken.

Lyckligtvis ligger det i motståndets natur att afmattas och i ihärdighetens att stegras.

Det förspörjes, att man förbereder ett socialmoraliskt härnadståg mot det missriktade i Frida Stéenhoffs agitation mot det bestående.

Rätt så. Men låt det endast ske i samband

**Skönhet
är
makt.**

För hvarje dam torde det vara af största intresse att taga kännedom om sättet för en rationell hudvård. Detta tillfälle gifves i de värdefulla praktiska råd som erhållas uti vår stora bok **afhandlande Skönhetens hemlighet**. Boken erhålles gratis och franko. Tillskrif oss i dag.

**Parfymeri
Louise,
— Stockholm. —**

med ett bekämpande af de samhällsolyckor, för hvilka hon gjort sig till tolk, och som berättigar henne till alla betrycktas naturliga sympati och tacksamhet, gör henne till auktoritet.

Taktik.

ERIK OCH ANNA voro syskon, ett par vakna ungdomar med lefvande lust att lära känna lifvet.

Redan tidigt hade de beslutat sins emellan att icke, som ungdom så ofta gör, missbruka sin härliga ungdoms fridagar till att leka och dåsa i föräldrahemmet. Nej ut, ut, att se och lära medan hjärtat är ungt och blicken varm!

Medel att förverkliga deras djärfva ungdomsplaner saknades icke i hemmet, men deras far var en despot i sitt hus, som af princip satte sig emot hvarje förslag, som framkom från någon annan än honom själf. Att vinna honom för en plan kräfde skarpsinnighet och klokhet, beräkning och tålmod.

Erik och Anna hade tidigt lärt sig att räkna med dessa faktorer, men då det nu gällde deras hittills djärfvaste anspråk, att få medel till studieresor inom- och utomlands, blefvo de icke eniga om metoden.

“Jag begär det yttersta jag kan tänka på att få, då ger han mig alltid något för att ställa mig till freds och sedan står det mig fritt att begära på nytt, eftersom han vet, att hvad jag fick icke var mig nog, det blir min taktik,” sade Erik.

“Din plan synes mig för djärf,” sade systemen. “Jag fruktar, att om vi begära för mycket finner han oss oförskämda och vi få ingenting. Jag tror, det är klokare att steg för steg blott begära hvad vi kunna ha utsikt att få beviljad.”

“Låt oss då gå hvar och en sin väg,” sade Erik. “Jag begär redan i vår att få resa till Tyskland, hvilket är det högsta jag tänker göra anspråk på, innan jag en dag blir min egen man och går min egen väg.”

“Paris är mitt slutliga mål,” sade Anna, “men jag aktar mig för att skrämman med en så djärf begäran. Jag ber på sin höjd om Stockholm.”

“Och jag Berlin,” sade Erik.

Sagdt och gjordt.

“Är du befängd pojke,” sade fadern barskt — “Berlin, då du inte känner ditt eget lands hufvudstad — icke ens sett Stockholm, du smålänning.”

“Ja, tack far, kan du icke i år låta mig fara till Berlin, så är jag naturligtvis glad att åtminstone komma till Stockholm.”

Nästa vår kom. Och Erik fullföljde sitt mål. “Du vet, far, min håg står till Tyskland. Jag längtar att lära känna detta underbara land med dess minnen och dess sagor, dess kultur och dess industri.”

“Ditt eget land då och dess minnen, känner du det kanske? Har du stått där Gustaf Vasa talade till dalkarlarne? Har du sett, hvar våra fäder förgjorde våra fiender och räddade fäderneslandet? Hva? —”

“Nej, du har rätt, far. Om du vill, skall jag kufva min längtan efter det främmande landet, tills jag lärt känna mitt eget. Jag gör en fotvandring i Dalarne i sommar, om du tillåter.”

De tredje våren kom och Erik stod inför sin far.

“Du känner min önskan far och vet min bön. Till Tyskland stod min håg och står så än.”

“Nåväl i Guds namn, så res då, gosse, så jag blir dina önsknings kvitt.”

Jublande meddelade Erik sin lycka för Anna: “Nu är det din tur.”

“Till Paris. Far.”

“Är du tokig, flickunge. Åhnej, vi parisar ingenting.”

“Men då Erik får sin önskan uppfylld att fara till Tyskland?”

“Erik ja, med honom är det en annan sak: hans håg har stått till denna resa i årtal och står ej mer att hejda.”

“Du misstar dig, far! Lika länge som Erik drömt om Berlin har jag drömt om Paris. Det var blott af hänsyn för dig, som jag ej förr plågat dig med mina önsknings.”

“Tack skall du ha för denna hänsyn, min flicka, men nu tala vi inte mer om Paris och dina flicknycker. Du är en liten apa, det är, hvad du är, och allt hvad Erik gör, vill du strax göra efter. Slå du beskedligt Paris ur hågen, för att trösta dig, kan du följa Erik till Malmö och vifta åt honom, när han far.”

Långt efter sedan Anna beklämd lämnat honom, mumlade den gamle “påhitt — apkonster — flicknycker — bäst att stäfja i tid.”

Men Erik slöt sin gråtande syster i famn.

“Jag sade dig ju, att detta icke var rätta sättet. Att vinna ett stort mål i ett slag går icke. Fordra det högsta, tag emot hvad som gifves för att ställa dig till freds och få dig att glömma de högre krafven, men håll stadigt fast vid dessa, till dess man gjort sig förtrogen med dem och slutligen tröttnar att neka.

Så, men endast så skall du segra.”

TURE R.

Årans och hjältarnas språk.

MÅNGA, SOM ha svårt att förlika sig med det nya stafningssättet, skola helt säkert i nedanstående uppsats helt eller delvis återfinna sina känslor och tankar. Det är i vissheten härom vi beredt plats åt uppsatsen, ehuru vi anse att indignationen i densamma här och hvar tagit sig uttryck i väl kategoriska påståenden.

IDUNS SPALTER pläga en del af tidens frågor diskuteras med mer och mindre värme. Jag tycker därför, att vi kvinnor borde ha något att säga om det nya stafningssättet. Jag är ingen van skribent, jag är ingen filolog, men jag är en svensk kvinna, som älskar mitt land. Och därför måste jag skriva. Det är på det hela tämligen få, som yttrat sig mot detta nya lagbud, ty få förstå, hvad det innebär. Julius Sellman och J. A. Hallgren hafva skrivit förträffliga broschyrer i frågan och säkert finnas flera, som jag ej kommit att läsa. Men våra stora författare tiga. Att de flesta lärare tiga, förstår jag. De tänka sig att genom detta vinna lättnad i sitt arbete. Men detta är alls ej säkert. Folkskollärarne kunna ej lättare lära barnen att stafva genom borttagandet af hv och dt och ändringen med f. Ty vi ha ju sje- och tje-ljuden m. m. Och dessa bli stötestenar nu som förr. Allmogens barn hafva därjämte alla sina provinsialismer, som söka sig väg till deras stafning. Så att genom att borttaga ett par ljud, vinner man föga för deras skriptas elegans. De barn, som komma att gå längre lärdomsvägar, skola stå undrande och spörjande inför detta påfund. Lärarnes undervisning torde därför vinna föga genom detta. Föröfrigt hör det ju till lärarnas arbete att lära barnen att stafva svenska språket så, som det förefinnes. Det är ej hedrande hvarken för deras pliktighet eller begåfning att söka kringgå ett af kallets viktigaste ämnen.

När man ändrar något, bör man ju ändra det till ett bättre. Man gör ingen människa en tjänst genom att ändra en förnuftig sak till en oförnuftig. Ordet rödt, af röd t. ex. När d kommer bort i ett sådant ord, är det som när man tar bort tältstången i ett tält.

Tältet finns där ju fortfarande, men man vet hvarken ut eller in och man anar knappt, att denna platta tingest, som ligger på jorden, skall vara ett tält. Borttagandet af hv gör språket fult och främmande, att sätta v i stället för fv blir på många orter fullkomligt fel, ty här säga vi t. ex. gräft, ej grävt. Men att borttaga dt ur verb och ord med d i stammen är att bryta sönder språket i dess allrafinaste rötter.

Ett folks språk är ju folkets hjärta. Med sitt språk står eller faller ett folk. Ett folks förfall börjas vanligen med att vanvärda språket. Nu invänder måhända någon, att denna stafning dock ej kan helt förstöra språket. Kan den ej? Skär af en växt vid roten och låt den ligga, får du se. Ju ädlare växten är, desto förr vissnar den. Och denna nya stafning har skurit bort rötterna under en del af vårt språk, rötter, som äro många sekler gamla. Man skall handskas varligt med en egendom, som ej endast är ens egen. Och vi må tänka på våra barn. Icke tänka på, att med en godtköpsåtgärd möjligen lätta deras bördor, då de äro små, när vi på samma gång röfva från dem en af vårt fattiga lands arfvedelar. Låt våra barn åtminstone få behålla vårt ädla gamla språk.

Den nya stafningen torde äfven vara tillkommen i jämlikhetens intresse. Vi veta dock ej, om målet därigenom lättare vinnes. I framtiden blir det nog som nu och fordom, att det kommer att finnas goda och onda, i hjärtat bildade och obildade, gåpåare och försynta. En ond människa blir ej god, en humbug blir ej en redbar forskare och en rå ligapojke blir ingen gentleman, äfven om de kunna stafva t. o. m. på gamla sättet.

Låt oss behålla det sådant det var, vackert och mjukt klingande och kraftfullt med möjligheter till organisk tillväxt och lif. Låt det slippa att förblöda under en oskicklig operatörs knif eller långsamt dö af vanvård.

Jag hoppas, att Sveriges kvinnor skola tala. Strid för vårt språk, ty det gäller vårt land och våra barn, det gäller vår forntid och framtid och det gäller, om gammal odling skall vika för nytt kram.

SVENSKA.

Till de ungas bästa.

SOM TEXTBILAGA

Följer med detta nummer under rubriken “De unga och fortplantningsläran” ett inlägg i en för ungdomens andliga och fysiska väl synnerligen betydelsefull fråga, författadt af dr Karolina Widerström. Som bekant är dr W. en af våra medicinska auktoriteter och för öfrigt en varmt intresserad anhängare af den moderna upplysningsrörelse, som har till syfte att enkelt och okonstladt, i en värdig form, göra de unga förtrogna med de naturens underbara funktioner, hvaraf släktets fortvaro beror.

Uppsatsen är ursprungligen ett föredrag, som dr W. vid ett tillfälle höll inför ett auditorium af folkskollärare; men ämnets vikt har gifvit oss anledning tro, att äfven Iduns spalter vore lämplig plats för de sunda tankar, de till föräldrar, målsmän och ungdomslärare riktade varmhjärtade uppmaningar, som där uttalas. Det står en högsinnad och för ungdomens väl nitälskande personlighet bakom orden och därför böra de finna resonans i alla hem, där ungdom spirar och utvecklas.

KAROLINA WIDERSTRÖM.

LUZERN

☉ Förmäm vistelseort under sommaren. ☉
G:D HOTEL NATIONAL

Härligaste läge vid Vierwaldstättersjön.
Rum från 4 kr. • Ill. prospekt gratis.
Telegramadress: “National”.

Den svenska hyllningen åt Swedenborgs minnet
Siarens stoft föres till Uppsala Domkyrka.

FRÅN DEN lilla ödliga, aflägsna square, där den svenska kyrkan i London ligger midt i en mager och dammig kyrkogård, har man nu omsider fört Emanuel Swedenborgs stoft åter till fäderneslandet. Eiter en hundrafemtioårig landsflykt hvilat nu

hans hustru, vidare ett antal af Swedenborgs handskrifter, som eljes förvaras i K. biblioteket och vetenskapsakademien och en del föremål, som sägas ha tillhört Swedenborg och som det torde intressera allmänheten att se.

den store siaren, enligt gammal svensk sed värderad först efter döden, under hvalfven i Uppsala domkyrka.

Det var i början af föregående vecka, som den högtidliga bisättningen skedde i domkyrkan efter det kistan af Fylgia förts från England till Karlskrona och sedan på järnväg till Uppsala.

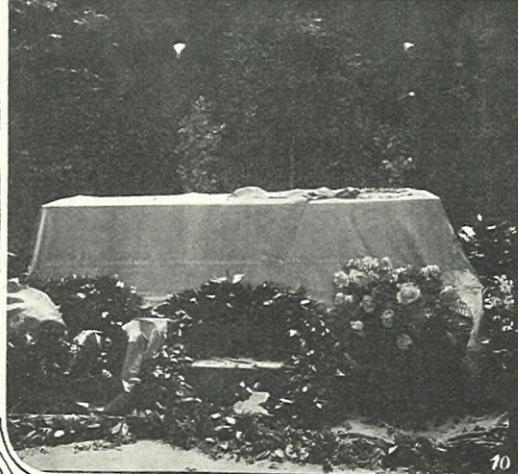
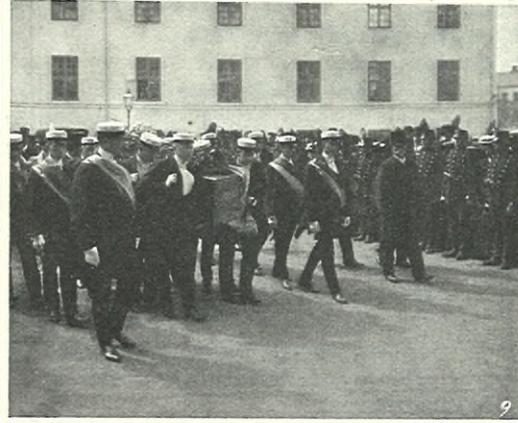
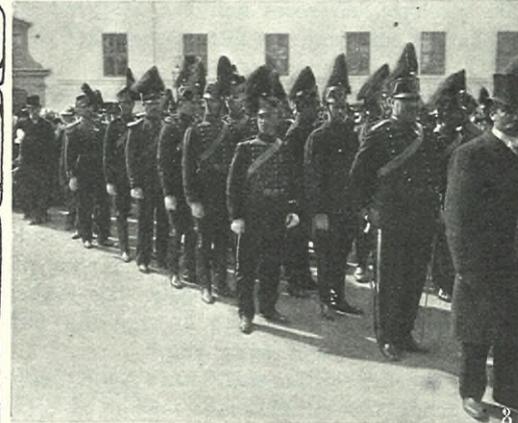
I processjonen från stationen till kyrkan deltog akademistaten och öfriga stater och kårer jämte flere medlemmar af ätten Swedenborg. Förbi täta människomassor med blottade hufvuden, förbi studenternas och skolungdomens sänkta fanor drog det imposanta liktåget till domkyrkan, där det Bielke-Liewenska grafkoret blomstersmyckadt väntade att mottaga Swedenborgs kista. Sedan Josephsons Requiem afsjungits, höll ärkebiskopen ett kort och kärnfullt tal, som afslutades med följande maningsord:

“Mane Emanuel Swedenborgs minne släkte efter släkte att tacksamt ihågkomma stora gåfvor, som Gud skänkt svenske män, ädel och gudfruktig sinnesart och vandel, skarpsynt och framgångsrik forskning, fosterlandskärlekens och snillets bragd i ett fosterlandets brydsamma läge samt djupgående tänkande och inblick i tillvarelens sammanhang. Detta allt lyser från Swedenborgs person och lif i historien och har gjort eftervärlden stort gagn. Mane Emanuel Swedenborgs minne till troget bruk af förlänade gåfvor, till rätträdig flärtlös lefnad och verksamhet och till sökande af ett upplyftande, reande och stärkande samband med Gud och evighetens värld!”

Ett stort antal kransar, äfven från utlandet, nedlades vid grafsättningen å kistan.

*

Nordiska museet har med anledning af Swedenborgshögtidigheterna anordnat en utställning af porträtt och litteratur, som kunna hänföras till Swedenborgsminnet. Därbland märkas en del porträtt af Swedenborg själf och hans föräldrar, biskopen i Skara Jesper Svedberg och

1. Interiör från Swedenborgsutställningen i Nordiska museet. 2. Kistan utbäres från järnvägsstationen i Uppsala. 3. Swedenborgs släktingar, från vänster till höger: kapten Wilhelm Swedenborg, fru Ulla Swedenborg, fru Ester Swedenborg (med hvita hattfjädrarna) och öfverstinnan Thérèse Swedenborg. 4. Upplands artilleriregementes musikkår spelar under det processjonen tågar förbi. 5. Lärarekåren. 6. Studentkåren med fanor och standar. 7. Processjonen passerar Trefaldighetskyrkan. 8. Officerskåren. 9. Studenter af Västmanlands nation bära kistan in i domkyrkan. 10. Kistan placerad i det Bielke-Liewenska grafkoret och prydd med de nykyrkliges silfverkrans. A. Blomberg foto.

Om boningsrummets arkitektur. För Idun af Jacob Rhodin.

FÖRFATTAREN till nedanstående uppsats har som arkitekt ägnat sig åt det privata landthemmets utveckling till en på en gång enkel och genombildad prägel — en särskildt i våra dagar synnerligen tacksam specialitet. Han har uppgjort ritningar både till större villor, däribland ett stort

antal å Djurs-
holm, och till
mera anspråks-
lösa stugor
vid industri-
orter och egna-
hemssamhäl-
len, därvid
oftast byggan-
de på renäs-
sansmotiv.
Som motto
för sin gag-
nande och
initiativrika
verksamhet har
arkitekt Rhodin
själf satt den
innehållsrika
satsen:
"Lefve hyddans
konst!"

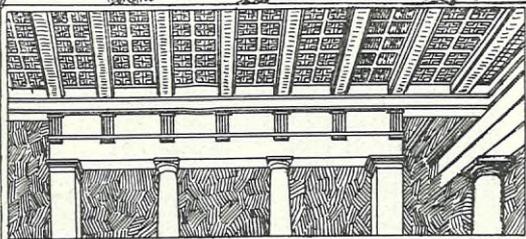

FIG 1. FRÅN APOLLOTEMPLET I BASSÆ.

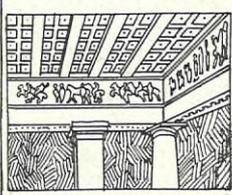

FIG 2. FRÅN THESEUSTEMPLET I ATHEN.

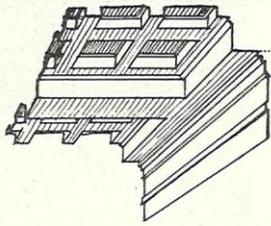

FIG 3. INNERTAK OCH TAKLIST

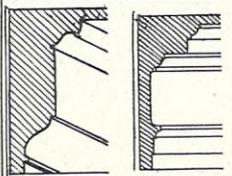

FIG 4. DETALJ TILL FIG 3.

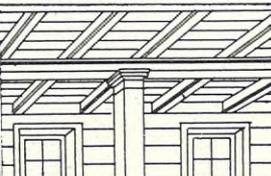

FIG 5. INVÄNDIGT ENTABLEMENT.

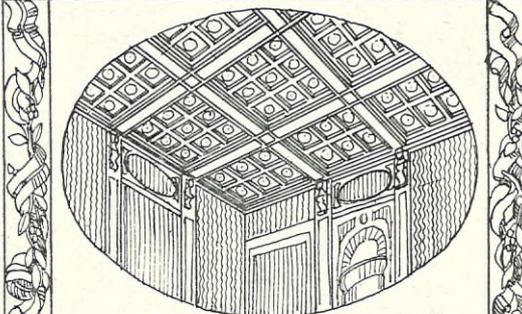

FIG 7. FRÅN EN MODERN TYSK VILLA.

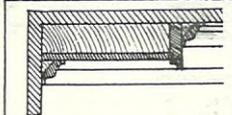

FIG 8. FRÅN EN NYUPPFÖRD VILLA.

FIG 9. DETALJ TILL INTERIÖR J.

I.

"DÅ ETT ARBETE är genomfördt så storartadt som möjligt, beundras dess kostnad, då det är väl byggt, prisas handverkarens skicklighet, då det är vackert, är det arkitektens förtjänst, på grund af den proportion och symmetri, som uttryckes af teckningen. Ty andra män likaväl som arkitekter kunna särskilja det goda från det dåliga, men mellan den okunnige mannen och arkitekten är det den skillnad, att den förstnämnde icke kan bilda sig något omdöme, förrän han ser själfva saken, under det att arkitekten har en fullkomlig idé i fantasien och kan fatta skönheten, ändamålsenligheten och lämpligheten af sitt förslag, innan det är påbörjadt.

De gamla antogo den visa och nyttiga vanan att genom skrifter för eftervärlden uttrycka sina känslor i skilda ämnen, så att icke blott dessa måtte bevaras, utan äfven genom arbetenas ständiga ökning, gradvisa framsteg måtte göras till kunskapens högsta områden. Våra förbindelser till dem äro därför stora och många, då de icke hafva trumpet behållit sin kunskap för sig själfva, utan tvärtom meddelat sin tanke i hvarje ämne."

Dessa båda satser ur en af de äldsta skrifter afhandlande arkitektur: Marcus Vitruvius Pollios "Öfver arkitekturen", daterande från Roms första kejsartid, har jag velat taga till utgångspunkt för några korta uppsatser öfver det för oss alla så intressanta och närgående ämnet: våra boningsrums inredande, deras arkitektur. Jag handlar därvid på samma sätt som

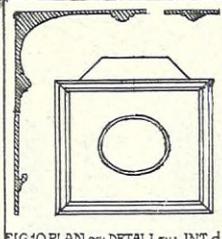

FIG 10. PLAN OCH DETALJ TILL INT. d.

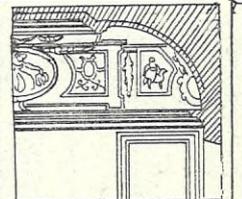

FIG 11. FRÅN ETT RENÄSSANSPALATS

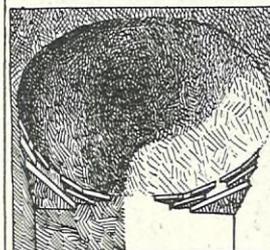

FIG 12. SYRISKT BYGGNADSSÄTT I 5te ÅRH.

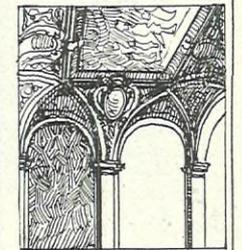

FIG 13. FRÅN ETT RENÄSSANSPALATS

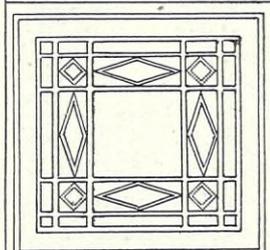

FIG 14. TAKPLAN TILL INT. e.

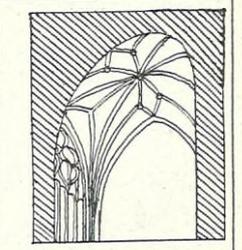

FIG 15. FRÅN EN GOTISK KATHEDRAL

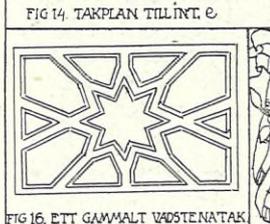

FIG 16. ETT GAMMALT VÄSTENATAK

FIG 17. ETT RENÄSSANSTAK.

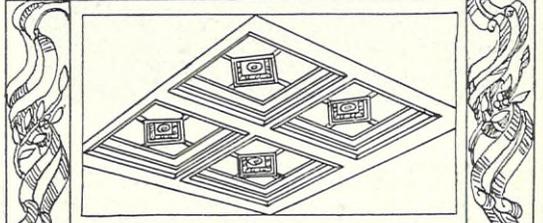

FIG 18. FRÅN EN FÖRNÄM 'PEGEL' I DITMÄRSKEN.

Vitruvius och "de gamle" på hans tid och sträfvor sålunda att höja omdömesförmågan hos "den okunnige mannen" och arkitekten, på det att samarbetet mellan honom eller, om det är en kvinnlig byggherre, mellan henne och arkitekten må underlättas, när det gäller förverkligandet af de idéer, som vanligtvis utvecklas och taga gestalt genom växelverkan mellan båda. Det är ju deras gemensamma egendom, den skatt af typer och former, genomandade af släkternas lif, i hvars individualisering och tillämpning arkitekten, i egentlig mening, har sin uppgift. Ledd af dessa efter djupt grundade lagar framvuxna former, och inspirerad af minnesmärkenas känsla, rör sig denne med olika manér alltefter de praktiska behof och de personliga önsknings, som, ständigt växlande, gifva anledning till ständigt nya tillämpningar, nya former med kända drag, så mycket kärare, ju flere och rikare minnen som innebo i dem.

Ett rum, en människoboning, huru mycket

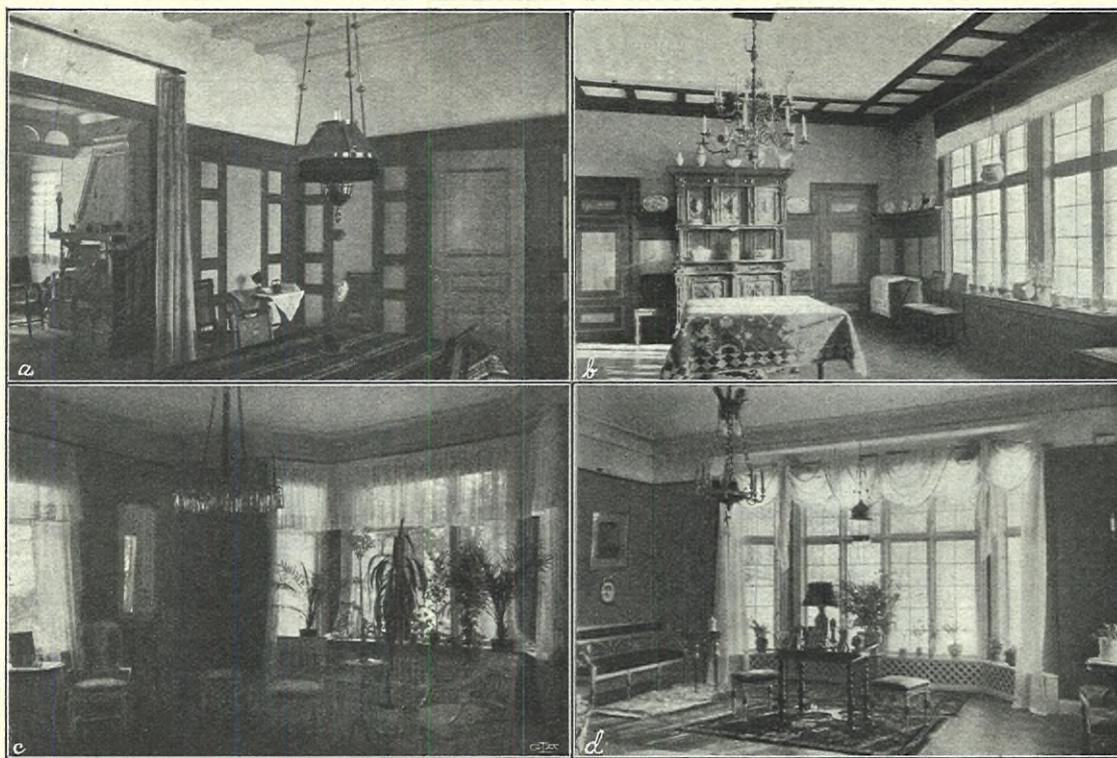

Fig. 7 ett tydligt lån, med mera förnäm karaktär.

Interiörerna a och b tala ock samma språk, den förra lika enkelt som fig. 6, den senare i sin tillämpning ett minne af den antika formen sådan den närmare ses å fig. 3, fig. 9 visar i detalj tillämpningens utförande, en ram af fyrkantiga fyllningar, kassetter, kring taket, uppbäres från väggen af enkla konsoler. Af samma allvarliga typ, dock mindre konsekvent tillämpad på det inre, är den å fig. 5 framställda, egentligen ett lån från fasadens entablement (denna benämning omfattar en full-

ständig taklists trenne delar: arkitrav, fris och kornisch). Det ursprungliga, grekiska motivet är en fin "kornäbbsprofil", uppbärande plafondens bjälkar, fig. 4. — Med materialets och färgens kontrast verkar den å fig. 8 framställda listen, af trä, tecknande sig mot det i öfrigt släta, hvita taket.

Salongens prägel skulle, sade vi, vara lätt och rik. En luftig konstruktion bör teckna sin bild på dess tak, då vi icke hafva frihet att

kan det icke innebära? För visso är det mer än blott matematikens begränsning, väl kunna fyra väggar stänga oss, men mera fångna äro vi då dessa väggar äfven fångla vårt sinne, om de också äro öppna kolonnader, fångla oss med sin skönhets makt och uttrycksfullhet, med sina välkända formers än allvarliga, än smekande språk.

Att följa utvecklingen af dessa former, deras härkomst och förblifvande karaktär, deras tillämpningar och skiftande uttryck, skall blifva vår uppgift.

Deras olika karaktärer anpassa sig olika efter de olika rummens ändamål. För salen, det äldsta rummet, det enkla och värdiga, lämpar sig bäst den värdiga stil, som Grekland, antiken, skänker oss, men förhöjd af nuets glädje och nuets lifvande drag.

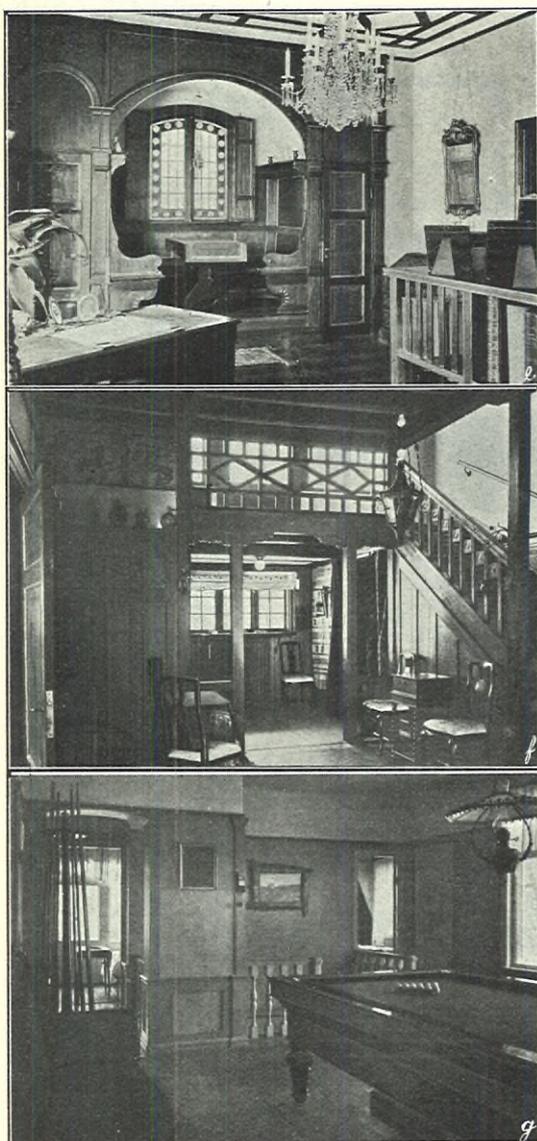
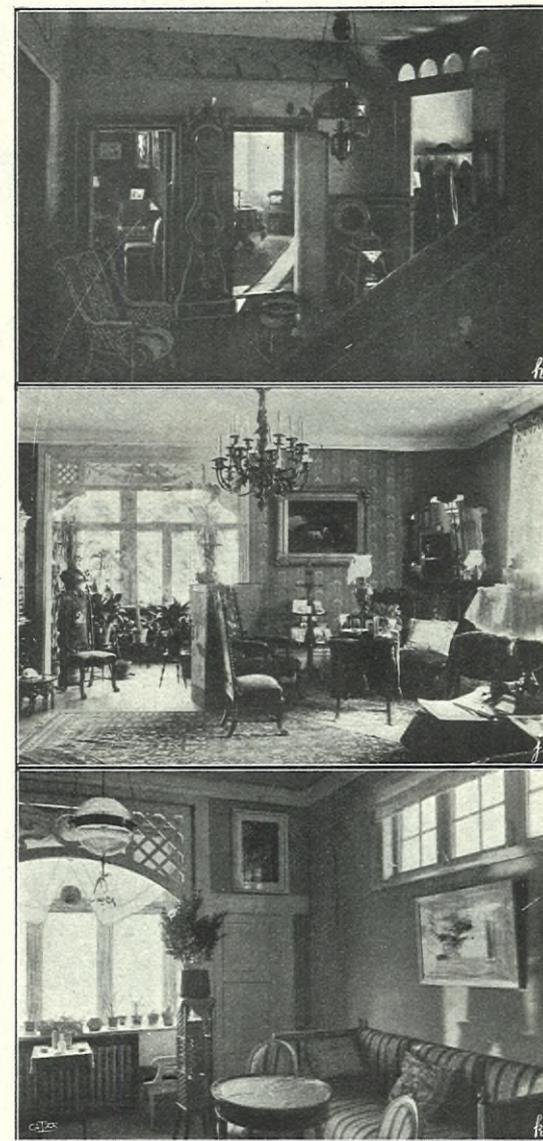
Salongen, sällskapslivets rum, det behagliga umgängets rum, bör hafva en karaktär, som, lätt och inspirerande, befordrar och underlättar sinnets öppna gifvande och tagande, hämtar sina drag från djärfva, luftiga konstruktioner, sin prydnad från glädjens och öfverflödets hem.

Herrummet, det personliga rummet, kläder sig allt efter ägarens sinne i växlande former, väckande skilda minnen och stärkande lynnets drag. Hallen, förrummet, allas gemensamma egendom, gästers och invånarens mötesplats och hemmets alltid och för alla öppna del, dess karaktär bör vara en som binder oss alla samman: stugans, eller det historiska rummets, dess konstruktion, dess prydnad böra vi känna igen, växlande alltefter den trakt af fädrens land, som fostrat oss. Sådant kynne är ock af fostrandande art, det passar väl i barnens rum, dess okonstlade, glada och kraftiga språk i form och färg hör hemma äfven där. —

Vi vilja i korthet se hur de olika rummen forma sig efter dessa förebilder och särskildt i denna afdelning följa takets utveckling, för att sedan betrakta väggens utbildning och utsmyckning, slutligen golfvets och i samband därmed vidröra den fasta inredningen och möbleringen.

Vi nämnde salens former, lånade från Grekland och Rom.

Enkel och värdig är prägel på den grekiska cellan, framställd å fig. 1 och 2, dess drag återfinna vi på ett slående sätt å taket, fig. 6, en klart fattad formgifning i samma värdiga anda af den enklaste konstruktion.

Barngarderoben är en svensk upplaga af den enda i utlandet existerande tidningen i denna bransch och står i förbindelse med kontinentens förnämsta barnklädersaffärer och erhåller från dem rikhaltiga mönster till allt hvad som hör en välförsedd barngarderob till. Tidningen är också tuggifvande på sitt område samt utgifves på flere språk och i kolossala upplagor.

Barngarderoben

Pris för helt år 3 kr., halft år 1:60 kr. Lösnummer 30 öre.

Barngarderoben utkommer med ett rikhaltigt illustrerad nummer i mån., åtföljd af en dubbelsidig mönsterbilaga med en mängd tillklippningsmönster. Den bör sålunda blifva af ofantligt värde för hvarje moder, helst som den därjämte lämnar henne en god hjälp med barnens sysselsättande, och gifver mer än tillräcklig ersättning för prenumerationspriset.

Damer på resa.

VII.

taga himlahvalfvet till tak och inrama vår miljö som å midtelstycket till den vinjett, som inleder vårt kåseri, i renässansens rika, rumbildande och dock luftiga formvärld af kolonner och barrierer, portaler och springbrunnar midt i en yppig grönska. Denna frihet är icke oss gifven. Men vi kunna uppbära vårt tak med

JACOB RHODIN.

en hålkäls förtonande rundning och teckna det med cirkelns eller ovalens, det luftiga kupolhvalfvets tecken. Så är det gjordt å interiörerna c och d, hvars detalj i plan och genomskärning synes å fig. 10. Eget är att se hur i konstruktioner från den gammalkristna konsten just kupolhvalfvet lyfter sig direkt från takplanet, buret af enkla utkragningar från rummets hörn. Men högre rum gifva oss rikare möjligheter, storslaget och behagfullt lyfter sig det dekorerade renässanstaket med plafonden buret af en kraftig hålkål, antingen hel som å fig. 11 eller genombruten af lynetter som fig. 13.

Och därunder utvecklade sig äfven på rummets vägg i furste- och adelshemmets salar den på en gång skolade och älskvärdt fria renässansens rika fasaddekoration.

Den stora hålkälen står hvalfvet nära, så hväld är den i vinjettens nedre vänstra hörn framställda trädgårdshallen, äfven dess tunn-hvalf genombrutet af lynetter.

Privatrummets, herr-rummets prägel, gifven af ägarens karaktär, lånar sin formgifning från skilda trakter, från skilda tider. Ett exempel är taket å fig. 16, där den germanska stilens djärfva struktur, det gotiska hvalfvet tecknat sin spegelbild; jämför ett hvalf i en fransk katedral fig. 15. Den behagfulla indelningen af taket å fig. 17 är säkerligen inspirerad af renässanshvalfvets vackra linjespel. Men, utan direkta härledning, fritt kan fantasien leda oss, så vid indelningen af taket å interiören e, fig. 14.

Slutligen ha vi karakteriserat hallen såsom det rum, där en nationell, ursprunglig stil framförallt bör härska, en stil, som äger anknytningspunkter för alla, som verkar kraftig och okonstlad, gärna med lokal karaktär, med landskapstyp. Så har konstruktionen fått sätta sin prägel på hallen int. f, dess takkonstruktion, det af gröfre bärbjälkar, utgör takets dekoration. Rikare är det från en vackert dekorerad gammaldansk stuga hämtade taket å fig. 18.

Nu äro dessa olika typer ju endast ledande, icke tvingande, med frihet anpassar sig formen, okonstladt kunna ståtliga motiv tillämpas.

Så är det ju en enkel tillämpning af pilasterarkitekturen vi se å int. g, en okonstlad dekoration, den om en romansk bågris minnande taklisten å int. h. Med enkla medel, genom att samla effekten, kan ett vackert intryck ernås. Så förhöjes det oansenliga. Ja, takomramningen å int. j och k däraf, att i ljusöppningen ett vackert genombrutet bärande parti aftecknar sig.

Källor för illustrationerna: Fig. 1, 2, 3, 4: G. Penot et Ch. Chipiez: Histoire de l'Art dans l'antiquité. — Fig. 6: O. Gruner: Beiträge zur Erforschung volkstümlicher Bauweise. — Fig. 5, 16, 17: Efter författarens studier. — Fig. 7: Berliner Architektenwelt 1902. E. Wasmuth. — Fig. 8, 9, 10, 14: Författarens ritningar till utförda arbeten. — Fig. 11: Letarouilly: Rome Moderne. — Fig. 12, 15: Choisi: L'architecture. — Fig. 13: R. Reinhardt: Genua. — Fig. 18: Mejborg: Gamle danske hjem. — Interiörerna a, c, g, h: resp. matsal, salong, öfre hall, nedre hall i herr Vilh. Rundqvists villa å Rönninge. — Interiörerna b, d, e, f, k: resp. matsal, salong, herr-rum, hall och frökenrum i hofrättsrådet D. v. Heijnes villa å Djurs-holm. — Interiör j: salong med blomsterrum i friherrinnan H. Palmstiernas villa å Djurs-holm.

JAG ÖFVERGÅR nu till Rom. Första natten därstädes kan man med fördel taga in på *Hôtel d'Orient* (albergo d'oriente) Piazza Poli nr 7, ej långt från Piazza Colonna.

Dagen därpå söker man upp fröken *Vilma Jonson*, en landsmaninna, som ni hör, och en särdeles älskvärd och klok sådan därtill, och som kan Rom på sina fem fingrar. Har hon rum åt er i sin pension, *Via Ludovisi 46*, så är ni i bästa händer och får på platsen så många goda råd och underrättelser ni kan önska er.

Skulle det, hvilket lätt händer, vara fullt hos henne, så vänd er till *Signora Orsini, Via Veneto nr 51*. Hon har rum, hvilka vetta åt solsidan, en stor fördel tidigt på våren.

Ännu ett annat ställe kan jag rekommendera, nämligen *Pension Rosada, Via dell' Aurora 43*.

Omkring *Piazza Colonna* och *Via della Colonna* finns en hel mängd bra trattorior och kaféer, dit ni snart lär er att hitta.

Vid *Via capo le Case* ligger en trattoria, som heter *Restaurant Scandinave*, både billig och bra och därtill stamhåll för landsmän.

Längtar man särskildt efter sådana, kan man göra ett besök på *Skandinaviska Föreningens, 46 Via di Campo Marzio*. Ännu trenne trattorior ha blifvit mig rekommenderade: *Bocale, Via dei Bergamaschi*. — *Jacobini, Piazza di Pietra 64-65* och *Castello Constantino* för att där beundra utsikten från *Monte Aventino*. Jag tror, att man med ofvannämnda adresser skall till en början åtminstone reda sig bra. Men jag råder en hvar att taga god tid på sig för ett besök i Rom, helst flere veckor.

I så fall torde ni äfven göra klokt i att förkofra er i italienska under er vistelse. Här lämnar jag er en förträfflig lärarinnas adress: *Fröken Leonore Schultz, 40 Via Lombardia*. Hennes pris är 3 lire för en lektion.

— Vi öfvergå nu till Florenz, där jag tillråder er att taga in i *Casa Nardini, Piazza del Duomo 7*. För en natt behöfver man ju ej fästa sig vid att hotellets läge är väl bullersamt. Dagen därpå gör man bäst i att söka få sig ett möbleradt rum. I denna lofvärda afsikt må man vandra fram utefter den vackra gatan *Lung' Arno*. På den del af gatan, som benämnas *Accia Geoli* finns i nr 24, *Casa Mangarni*, hvad ni kan få bäst i den vägen. Skulle där vara upptaget, må ni söka på samma gata i nr 20 eller på Arnos andra strand. *Pension Kirch* har blifvit mig rekommenderad, *Serristori nr 11*.

Ett lustigt matställe är *Lapi, Palazzo Antinori, Via Tornabuoni*. Vidare vill jag nämna *Café Reininghaus, Piazza Vittorio Emanuele* för dem, hvilka önska träffa landsmän.

Som ni helt visst från Florens gör en afstickare till Siena, vill jag där omnämna *Pension Giuseppe Allesandri, 19 Via Sallustio Bandini*. Som pensionspriset där är billigare än det gängse i en god pension nämner jag det: 4 lire.

Ärnar man endast stanna en dag i Siena gör man dock bättre i att offra 6 lire och taga in på *Hotel Chinsarelli Viale Curtatone*. Utsikten är där friare. —

I Venedig skickar jag er utan tvekan till den behagliga och väl ansedda tyska *Pension Aurora, Riva degli Schiavoni* med det häriligaste läge vid hafvet.

Kan ni af det hjärtogoda värdfolket erhålla ett af de små takrummen 32, 33 med terrass utanför fönsterdörren, kommer ni säkert att, liksom jag, fördröja er alldeles för länge i Venedig. Men så behöfver inte heller priset skrämma bort er. 2 lire 50 c. för rummet! För rum och pension får ni betala 7 lire om dagen. Vill ni ej ha pension, kan ni bo på *Aurora* och in-

taga era måltider på *Panada, Calle Spechieri*, ej långt från *Piazza S. Marco*. Skulle ni emellertid föredraga ett större hotell, eller om det är fullt hus på *Aurora*, kan jag rekommendera *Hotel Bauer d'Italie* vid *Canale Grande* med tysk betjäning liksom på *Aurora*. Ja, det får bli allt för denna gång. Blott ännu ett par stänk-adresser: *Hotel pension Suisse* i Milano. *Via Visconti 15*. Skulle era vägar föra er till Mentone, kan jag föreslå *Hôtel d'Italie*, som är mycket stort och har ett annex nere vid stranden, som lär innehålla billiga och bra rum.

GABRIELLE RINGERTZ.

"Gwen" och våra kläder.

ELSE GRUT. HAMNQVIST FOTO.

VÅR NYA AFDELNING, "Från Rue de la Paix till Strandvägen", som mottagits med så allmän tillfredsställelse, har från och med denna månad erhållit ett nytt och väsentligt plus. Som redaktör för densamma ha vi nämligen haft den lyckan att till våra läsarens båtnad kunna förvärfva vår förnämsta kapacitet på området, fru *Else Grut, alias Gwen*, presenterad förliden höst för vår publik i sammanhang med en recension af "Gwens bok för hemmet". Vår nya medarbetare har en säker och odlad smak, som icke låter sig kommendera eller dupera, och en praktisk blick — samtidigt farligt genomträngande och vaken — som aldrig stirrar ut i det ouppnåeliga, utan håller sig till de fakta genomsnittssvenskorna ha att räkna med. Hon har därtill en pikant stil, och allt detta gör, som våra läsare snart skola komma underfund med, hennes artiklar både intressanta och instruktiva.

Genom öfverenskommelse med *Gwen* ha vi skaffat våra läsare en ytterligare förmån, den att privat i bref kunna vända sig till henne för råd i toalettfrågor; hvilka bref af hennes lika privat besvaras.

Brefven, som torde förses med dubbelt svarsporto, ställas till

Gwen, Iduns redaktion, Stockholm.

**TVÄTT-EXTRAKT
SOLIDAR**

En fin oljemålad dörr fordrar omsorgsfullaste behandling för att förblifva glänsande men blir som ny, ifall den behandlas med *Solidar* enligt bruksanvisningen för tvättning af oljemålade dörrar och väggar. Läs noga igenom de extra bruksanvisningarne. Försäljes öfverallt å 16 öre paketet och i parti af *FERD. MÜLHENS*, Filial i Sundbyberg. R. T. Sthlm 4711. A. T. Sthlm 4711.

Från Rue de la Paix till Strandvägen

DENNA VAR, eller rättare sagdt, denna vårs moder, stå för en gångs skull mycket mer i modekåsösernas än i damernas tecken. Därmed menar jag att de klä de förra bra mycket bättre än de senare, hvilket är ganska förargligt, emedan ju de förra äro i afgjord minoritet. (Gudskelof!)

Saken är nämligen den, att moderna, uppriktigt sagdt, i ett par tre af sina vanligaste manifestationer äro absolut och helt enkelt fula. Alltså kunna de icke klä Evas döttrar, vore dessa än aldrig så fagra. Modekåsen har därför tillfälle att afråda och fördöma. Och detta lär hon ingalunda uraktlåta att använda sig utaf, det ger henne för billigt pris och ringa besvär en viss originalitetens bouquet, den vi ju alla ästunda och också några göra sig pinsamt mycket besvär att nå. Som sagdt, början af år 1908 är dem huld, må de taga sin chance!

Jag ämnar sannerligen icke afstå från

min, och börjar därför mitt första bref till de hundratusen damer, som läsa Idun (och jag hoppas, åtminstone den första gången, äfven detta) med att tala om för dem hvad de skola undvika i år. Det är icke så litet!

För det första: misstänk alla hattar! Det är det säkraste. Utgå, när ni skaffar er ny hufvudbonad, från att ni skall insistera på den bästa egenskap hattmodet i år gifvit oss, nämligen att hatten, ett-

dera den är stor eller liten, skall sitta ordentligt på hufvudet. Alla de underliga jämviktsproblem, som affischerats från våra hufvuden under de senaste fyra åren, tyckas nu med ett slag blifvit lösta, och hattarna ha fridsamt och hvil-samt sjunkit ner öfver våra hjässor. Våra, väl att märka, mycket, mycket välfriserade hjässor, där hårets fyllighet och vackra fall kommer de i dessa saker kunnige vetenskapsmän-

1. Toalett Drécoll. Hvit bomullsfilettyll med broderade prickar. Stora infällningar af hvit battist med klumpsömsbroderier, kantade med knypplade spetsar.
2. Toalett Bechoff-David. "Enkel" promenaddräkt af vanligt ofärgadt råsidan. 3. Toalett Buzenet. Svart silkesvoile, öfverbroderad med pärlor. Omkring décollettagen och på ärmarna spännen och garnityr af simili (Stross).

Mönster till ofvanstående dräkter, à 1: 50 pr st., kunna erhållas från **Iduns Mönsterafdelning, Stockholm.**

nen att häpna! Aldrig har man väl skådat en sådan hårprakt som nu. Icke ens under lockhänjongernas tid. Ty då satt det mesta håret i själva lockarna, som mera avancerade koketter med naiv djärphet togo af sig, när de blefvo generande på grund af värmen, ettdera nu denna berodde på stearinljusbelysningen eller dansen.

Nu är det själva det från hårfästet uppkammade håret, som är så förbluffande rikt. Liket en hjälm kröner det huvudet, synnerligast bakhuvudet. Och med fullt moderna anspråk på trovärdighet äro de högst upp bakåt hvilande, öfverskjutande lockarna af mycket moderata proportioner.

På all denna härlighet skola nu hattarna vila, fast och säkert. Om »de lokale forhold» så erfordra, finns och tillåts en bandeau, men den är i hvarje fall icke hög och går endast i hattar af charlottfason rundt om kullen. I parentes kan påpekas, att så godt som hvarandra stockholmsmodist använder för höga bandeauer i år, hvilket är dess sällsynta som deras hattformer ofta äro fullt moderna, det vill säga, afsedda att sitta ordentligt på huvudet, vanligen något ned i nacken. Bandeauen skall vara nätt och jämt så hög, att den hindrar hatten från att platta till håret fram och i sidorna. Bak skall kullen ned om hjässan.

Detta är egentligen hvad man behöfver veta om hattarna. Har man sedan klart för sig, att allt som är klumpigt också är fult, och följaktligen äfven hattar med tunga och ofantliga puddingformkullar, så kan man relativt oskadd göra sina uppköp.

Komma så kapporna. Halft insvängda, dock så att den mest insvängda delen i ryggen kommer något ofvanför den naturliga midjan, med långa skört, med eller utan sprund bak eller i sidorna, samt skörten så skurna, att de fullkomligt försvinna fram, å la herrarnes jaquetter, se där hvad som är karaktäristiskt för året i kappor. Personligen tycker jag, att det är ett fult och dessutom ett dumt mod.

Fult emedan det endast kan bäras af mycket välväxta och smärta damer, hvilka vackraste linjer det i alla fall förfuskas, och dumt, emedan det är opraktiskt att endast ha ett långt skört nedåt ryggen, där det alls icke gör nytta genom att värma, men däremot är i vägen om man vill sätta sig med kappan på. Och vi damer dra oss nog i det längsta

för att adoptera vissa redingotbärande herrars vackra och civiliserade sätt att lösa problemet på.

Det är än vidare ett dumt mod, emedan det endast kan utföras ordentligt af en första klassens skraddare, en annan kan icke ge den pikanta och en smula excentriska chic, som plagget onekligen har.

Det skulle också förvåna mig, om inventionen blef många säsonger gammal, och under någon af dem allenarådande; de som icke charmeras af den, kunna säkerligen välja sina kappor korta eller långa efter sitt eget huvud. Ibland är modet endast till för att brytas, hvilket verkar själfständigt och personligt. Sålunda kan det i alla fall fylla sin uppgift att »klä».

De vidsittande ärmarna, i ett med rygg- och framstycken, florerar som bäst på kläningar och kappor. På de förra ha de nog framtiden (men därför icke precis evigheten!) för sig, på de senare ha de nog snart spelat ut sin roll, de misklä både de för magra och de för feta, och den talrika förekomsten af dessa bägge kategorier märks bäst på en större dambjudning, det brukar vanligen icke vara en enda församlingen som icke önskar att dra ifrån eller lägga till några hekto eller kilo. Jag känner bara en dam, som är fullkomligt nöjd med sin vikt, därför att hon är den enda jag känner, som är fullkomligt likgiltig för sitt utseende!

I öfrigt finns det ingenting som hindrar er från att klä er precis som ni helst vill. För att göra ett chic intryck, ett intryck »för året», är det tillräckligt att hatten sitter på huvudet såsom ofvan omtalats samt att er klädningskjol är modern.

Det vill först och främst säga, att den skall vara snäf. Icke endast snäf upptill och nertill vidare, såsom vi med många variationer varit vana vid under de senaste åttio, nio åren, utan snäf från midjan, eller i vanliga fall rättare 8—10 cm. där ofvanför om höfterna och helt ned till fotlederna. Intet nyckfullt veck och ingen skylande vidd får blanda bort det skapelsens mästerverk, som modekungarna nu tyckas inse att vi äro.

Resultatet ernås på flera sätt, men i intet af dessa ingår de våder, som vi hitintills baserat allt vårt görande och litande i ämnet på. Fem, sju och nio mer eller mindre svängda våder använder ingen kunnig sömmerska nu till en fotsid kjol. De korta tala vi icke om, de kunna icke varieras mer än som redan skett.

Vi skola i all korthet räkna upp de olika »systemen»:

Två våder, alltså dubbelbredd eller rakvådigt hopskarfvadt tyg. Rak tråd midt fram och midt bak, sömmen något bakåt på höfterna, där framvåden är mycket moderat (icke en millimeter mer än nödvändigt) sneddad, under det bakvåden är starkt sneddad, bägge naturligtvis i en fullkomligt rak linje.

Två våder kunna knappast utföras utan rakträdig skarf. Söm midt fram och midt bak, den förra sneddad fullkomligt diagonalt, den senare helt och hållet rakträdig. Det låter så sensationellt som en lögn, men icke dess mindre ett mycket godt resultat i praktiken. Vanligen brukar man laga ett man får ett bredt motveck eller två smalare bak.

Tre våder, smal framvåd, endast obetydligt bredare nedtill, sidostyckena något sneddade fram och starkt bak.

Tre våder, söm med diagonal snedd midt fram, den tredje våden utgöres af ett bredt motveck eller i kanterna markerad och garnerad våd bak.

Fyra våder. Två smala pannår fram och bak, nästan raka, sidovåderna svagt sneddade fram, starkt sneddade bak.

Detta är de enklaste och viktigaste typerna på de nya kjolarna, som vi säkerligen få behålla i flere säsonger.

Som redan nämnts börja de ofvanför midjan, man syr helt enkelt ett fullkomligt efter figuren sittande skärp i önskad höjd, och syr fast kjolen vid dettas öfre kant. Till gengäld sakna de flesta klädningsarna några andra skärparrangement.

Skoningarna skola vara åtminstone 20 cm. höga och af mjukt och möjligen något tungt material, såsom kläde.

GWEN.

Tiden för Iduns romanpristävling utgår den 30 juni 1908.

Hos Eder Handlande kan Ni när som helst fylla Edert årsbehov af LINGONSYLT från A.-B. LINGON, GÖTEBORG.

Förpackas i kärl å 25, 50, 75 och 100 kg. Kärl gratis.

Kontrollant: Prof. G. LAGERHEIM. Guldmedaljer: Norrköping 1906, Lund 1907.

KÖKSALMANACK

Redigerad af ELISABETH ÖSTMAN

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FORSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 31 MAJ—6 JUNI 1908.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; delikatessill med färsk potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te med hvetekeglor. Middag: Juliennesoppa med klump; persiljespäckad lammstek med brynt potatis och grönsalad; citronkräm med mandelässa.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt färsk strömming med tomatsås och potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Polska rulader med presad potatis; Bullas pudding.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; stek (rester från söndag) med makaroner och ansjovis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Spenatsoppa; ugnstekt sik med potatis.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; sill med äggstanning och potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Hönskroketter; vinsoppa med kokosbröd.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; bifstek med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Grönsoppa; sylt-pannkaka.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgrot med mjölk; stekt sill med grädd och lök samt potatis; kaffe eller te. Middag: Falsk hare med stufvad blomkål; rabarberkräm med mjölk.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; kotletter af kalfkyl med spenat; mjölk;

kaffe eller te. Middag: Salt lax med stufvad potatis; hafresoppa.

RECEPT:

Juliennesoppa (f. 6 pers.). 2 små morötter, 1 palsternacka, 1/2 selleri, 1 liten purjolök, 1 litet salads-huvud, 2 msk. smör (40 gr.), 1 tsk. socker, 1/4 liter stark, klar buljong, salt, kajennpeppar.

Beredning: Rotsakerna sköljas, skrapas och skäras i mycket fina strimlor, salads-huvudet sköljes och skäres likaledes i strimlor. Rotsakerna brynas väl i smöret och sockras, buljongen tillsättes, saladen ilägges och soppan får koka omkr. 1/2 tim., hvarefter den afsmakas och serveras mycket varm.

Persiljespäckad lammstek (f. 6 pers.). 2 1/2 kg. lammstek, 3 msk. smör (60 gr.), 1 knippa persilja, 1/2 msk. salt, 1/4 tsk. hvitpeppar, 1 lit. kokande buljong eller vatten.

Sås: 1 msk. smör (20 gr.), 2 msk. mjöl, köttsky, salt, hvitpeppar (socker). Beredning: Läggen lugges af och köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten. Persiljan sköljes, rensas och hackas fint samt blandas med en msk. af smöret. Färsteken späckas i jämna, täta rader med persiljesmört. Resten af smöret upphettas i en långpanna, steken lägges i och brynes väl på alla sidor i ugn, hvarefter den saltas och peppras. Steken öfveröses och spådes omkr. hvar tionde minut med den kokande buljongen eller vattnet. Till stekningen åtgår omkr. 2 mjl. Till säsen fräses smör och mjöl, köttskyn silas och skummas väl, samt tillsättes litet i sänder under flitig röring, och säsen får koka 10 min., hvarefter den afsmakas.

Citronkräm (f. 6 pers.). Skal och saft af 1/2 citron, 1 kkp. krossocker, 1 dcl. franskt vin, 1/2 dcl. vatten, 6 äggulor, 2 dcl. tjock grädd.

Beredning: Citronskal et arifives mot sockret och saften pressas ut. Alla ingredienserna, utom grädden, blandas därefter i en kastrull, som sättes öfver liflig eld och krämen får under stark vispning sjuda, men ej koka. Då krämen är tjock afläyftes kastrullen och vispningen fortsättes, tills krämen är kall. Om så önskas tillsättes därefter ten till hårdt skum slagna grädden. Krämen hålles upp i geléskal och serveras med bakelser.

Polska rulader (f. 6 pers.). 1,3 benfritt innanlar, 1 liten msk. salt, 1/2 tsk. hvitpeppar, 2 msk. fint hackad portugisisk lök, 3 msk. hackad persilja, 2 hg. späck, 9 ansjovisar, 4 msk. smör (80 gr.), 1/2 msk. hvitemjöl, 1 lit. kokande vatten.

Beredning: Köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten och skäres i 1 cm. tjocka skifvor, tvärs öfver

Finast i smak och näringsrikast äro

VÄRGÅRDA

(Kungl. Hofleverantör)

Höfregryn • Höfremjöl

PAKETER.

Värgårda

Proton-hafremjöl!

muskeltrådarna. Köttskifvorna bultas väl och beströvs med salt, peppar, den fint hackade löken samt persiljan. Späcket skrapas, skäres i tunna skifvor och dessa beströvs med salt och peppar och läggas ofvanpå köttskifvorna. Ofvanpå späcksrifvan lägges hälften af en rensad och urbanad ansjovis. Köttskifvorna hoprullas och ombindas på tre ställen med tvinnadt bomullsgarn, förut doppadt i hett vatten. Smöret brynes i en stekgryta, ruladerna nedläggas tätt intill hvarandra och beströvs med mjölet samt brynas öfver stark värme under omskakning. Den kokande buljongen tillsättes och ruladerna få saktasteka, med tätt slut lock, omkr. 2 tim. eller tills de vid profning med vispkvist känns möra. Ruladerna läggas upp på karott och säsen vispas på samt hålles öfver.

Bollas pudding (f. 6 pers.). 3 msk. smör (60 gr.), 5 msk. mjöl, 5 dcl. gräddmjöl, 6 ägg, 1 msk. socker, skal och saft af 1/2 citron.

Till formen: 1/2 kkp. strösocker, 2 msk. kokande vatten.

Beredning: Sockret brynes lätt i en torkjärnspanna, det kokande vattnet tillsättes och därmed beklädes en eldfast form.

Smöret och mjölet sammanfräses, mjölen tillsättes litet i sänder, under flitig röring och massan får koka tills den släpper pannan, då den upphälles att svalna. Äggulorna nedröras, en i sänder, jämte sockret, det rifna citronskal och citronsaften. Sist nedskäras de till hårdt skum slagna ägg-hvitorna. Massan hålles i den beklädda formen och får koka i vattenbad i ugn omkr. 1 tim. Puddingen serveras genast den är färdig med vanilj-, citron- eller saftsås.

Ugnstekt sik (f. 6 pers.). 1 1/2 kg. sik, 1 tsk. ättika, 1/2 msk. salt, 1 knippa persilja, 1 msk. portugisisk lök, 1 ägg, 1 kkp. stötta skorpor, 2—3 dcl. vatten, 1/2 dcl. franskt vin.

Till stekning: 2 msk. smör (40 gr.).

Beredning: Fisken fjällas, urtagas, sköljes och torkas med en fisk-handduk samt ingnides med ättika och salt. Persiljan och löken hackas fint och blandas med de stötta skorpona. Fisken penlas med det uppvispade ägget och beströvs med skorpblandningen. En långpanna upphettas, smöret brynes däri och fisken nedlägges att bryna, hvarefter det kokande vattnet samt vinet påspådes, litet i sänder, och fisken får steka omkr. 20 min., under det att den ofta öfveröses med sin sås. Fisken upplägges på varmt serveringsfat och säsen hålles öfver.

Sill med äggstanning (f. 6 pers.). 2 stora salta sillar.

Äggstanning: 3 ägg, 2 kkp. gräddmjöl, 1 msk. fint hackad persilja.

Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.).

Beredning: Sillarna urtagas, fläskas och vattenläggas dagen innan de skola användas. De inklappas därefter i vitt papper och ryggen jemte alla småben borttagas. Hvarje filé skäres i 4 bitar. En eldfast låg form smörjes med smör, sillbitarna ilägges och äggstanningen hålles öfver. Sist öfverströvs persiljan och formen får stå i ugnen, tills äggstanningen fått en vacker, ljusbrun färg. Serveras med nykott potatis.

Hönskroketter (f. 6 pers.). En höna (eller rester af kott höns), 1/2 citron, 1 lit. vatten, 1/2 msk. salt, 1 lagerblad, 2 nejlkor, 1 kkp. risgryn, 1/2 lit. vatten, 1 msk. salt.

Stufning: 2 msk. smör (40 gr.), 3 msk. mjöl, 4 kkp. hönsbuljong, 1 ägggula, salt, hvitpeppar.

Till panering 2 ägg, 2 kkp. stötta skorpor.

Till kokning: 1 kg. flottyr.

Beredning: Hönan plockas och svedes med denaturerad sprit eller brännvin, vingor och ben afhuggas. Den skäres upp, tages ur, sköljes väl och får ligga i vatten omkr. 6 tim. Den tages upp och torkas med en kött-handduk, samt gnides in- och utvändigt med citronen. Hönan påsättes i det kokande vattnet, som skummas väl, när det kokar upp, hvarefter kryddorna tillsättes. Då köttet är mörtd efter 1—2 tim. tages det upp och skäras i fina tärningar. Skrovet nedlägges åter i buljongen och får koka, tills den kännes riktigt kraftig i smaken, hvarefter den silas och skummas. Risgrynen sköljas i varmt vatten, påsättes i kokande, saltadt vatten och få koka, tills de äro mjuka, men ej falla sönder, då de upphållas i durkslag och få afrinna. Till stufningen fräses smör och mjöl, buljongen påspådes och säsen får koka 10 min., hvarefter den afsmakas, då köttet och de kalla risgrynen iröras. Sedan stufningen kallnat for-

SOLO-KÄFFE

från

A.-B. Malmö Kaffekompani.

H. M. Konungens Hofleverantör.

Magnetiskt förädladt enligt svensk patentet n:o 20016 år

det bästa, renaste och drygaste

JAVAKÄFFE

som finnes i marknaden och säljes i femton olika Javablandningar i rikets förnämsta Kaffe- och Speceriaffärer

mas däraf små aflånga kroketter, hvilka rullas i de stötta skorpona, doppas i de uppvispade äggen och rullas åter i stötta skorpor, hvarefter de få stå och stelna i tim. Flottytren upphettas och när en tunn blå rök stiger upp från ytan, nedläggas kroketterna, och få koka gulbruna, då de uppläggas på gräppapper att afrinna. De garneras med persilja kott i flottyr. Serveras med champinjonsås.

Falsk hare (f. 6 pers.). 3 hg. benfritt oxkött, 2 1/2 hg. svinkött, 1 hg. späckfläsk, 4 ettöres skorpor, 2 kkp. mjölk, 2 ägg, 2 tsk. salt, 1/4 tsk. hvitpeppar.

Till pensling: 1 ägg, 2 msk. stötta skorpor.

Till stekning: 2 msk. smör (40 gr.), 4 dcl. buljong eller vatten.

Sås: 1/2 msk. smör (10 gr.), 1 msk. mjöl, köttsky.

Beredning: Köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten, skäres i tärningar och drivnes 3 ggr. genom köttkvarn. Späcket skäres i fina strimlor. De stötta skorpona blandas med mjölen och de uppvispade äggen, samt få stå och svälla i tim. Köttet arbetas 1/2 tim., hvarefter skorpblandningen samt kryddorna tillsättes. Färsen arbetas änyo 1/4 tim. En panna smörjes med kallt smör, färsen nedlägges däri, formas till en aflång bulle, som tillplattas på båda sidorna, så att den liknar en harrygg och späckas tätt med de fina späcksstrimlorna, penlas med ägget samt beströvs med de stötta skorpona. Färsen får steka i ugn omkr. 1 tim. och påspådes med den kokande buljongen, litet i sänder, samt öfveröses hvar 10 min. Den upplägges på varmt serveringsfat, skäres i vackra skifvor och garneras med brynt potatis och persilja. Smör och mjöl sammanfräses, köttskyn påspådes, litet i sänder och säsen får koka 10 min. Serveras i särskild såsskål.

BARNKLÄDER

Största urval! Billigaste priser!

M. BENDIX,

18 Regeringsg., 5 Stureg. & 90 Drottningg.

OBS! Sändningar för benäget urval expedieras till ärade kunder samt till i landsorten bosatta personer.

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

MEDELÅLDERS, bättre fruntimmer sökes att sköta hushållet och vara sällskap till ensam änkefru, i naturskön trakt. Svar med löneanspråk m. m. sändes till »Ankefru», Bjuraker p. r.

UNDERVISNINGSVAN, musikalisk lärarinna önskas till hösten för två flickor på 7 och 10 år. Svar med fotografi till Espås egendom, Broddeptorp.

Afdelningsskötarska

vid provisoriska Länslasarettet i Uddevalla önskas. Lön: 400 kr. för år jämte allt fritt och en månads årlig semester. Ansökan med betygsafskrifter och åldersuppgift sändes till Lasarettsläkaren, Uddevalla.

Tvättföreständerskeplatsen

vid Piteå hospital och asyl är till ansökan ledig. Tillträde i juli d. å. Lön 400 kr. och allt fritt. Upplysningar lämnas af Hospitalskontoret, Piteå.

BARNFRÖKEN önskas, ung, frisk, musikalisk med god sångröst och ur god familj som genomgått kindergården och är kunnig i sömnad. Platsen tillträdes i aug. detta år och är vid bruk i Dalarna. Svar till »Barnfröken», Iduns exp.

Vid Sölvesborgs 5-klassiga samskola

är för instudande läsår två lärarinneplatser lediga, en i språk i kl. 1—3 och historia i 4—5, en i matematik och naturlära i alla klasser. Lärarkursen enligt realskolestadgar. Begynnelselönen 1,200 kr. Erforderliga handlingar, ställda till Sölvesborgs samskolestyrelse, skola insändas senast den 15 juni till Borgmästaren P. W. Humbla.

SNÄLL och pålitlig flicka fullt kunnig i matlagning får plats nu genast i Stockholms närhet. Svar med betyg och uppgift om löneanspråk till »L. K.», Allmänna Tidningskontoret, Stockholm.

TILL landet önskas såsom bokförerska m. m. en enkel, rörlig och duglig medelålders dam, hemma i och intresserad af landliga förhållanden. Svar med uppgift om ref. och lönebeträffningar till »Ra.», Iduns exp.

LÄRARINNA sökes för 2 flickor, 2-dra och 3-dje kl. kurser å egendom i Dalarna. Norra Inack:Byrån, Malmstältnadsg. 27, Sthlm.

BILDAD flicka, kunnig i matlagning och inomhushysslor, villig att med hjälp till största göromål sköta ett hem om två personer, sökes. Lön 20 kr. Adr. »Officershem», Drottningholm.

VID Simrishamn's Samskola är en lärarinneplats ledig vid höstterminens början. Undervisningsämnen: geografi, naturvetenskap och matematik. Kompetens: två- eller treårigt seminarium. Lön 1,200 kr. Ansökningar ställas till styrelsen och insändas före den 15 juni till Föreståndarinnan.

En fin och anspråkslös flicka får god fritt vovre plats i prästgård att gå fram tillhanda från början af juni till 1 okt. Svar till fru H. Wessberg, Börjinge.

BARNFRÖKEN, något kunnig i sömnad, erhåller plats nu genast. Rek. med fotografi emotes under adress »Ingenjörsfamilj», Malmberget p. r.

I LITTEL landbrukarhem önskas mot fritt vovre snäll, ordentlig, bättre flicka kunnig i matlagn., bakt., såsom hjälp och sällskap åt dotter. Jungfru finnes. »IL», Knutby p. r.

FÖRESTÅNDARINNA. En enkel, barnkär, hushållsvan föreståndarinnan för ett mindre barnhem sökes. Närmare genom bref till »A. L.», Viktoriagatan 17, Göteborg.

Hushållerskeplatsen

vid Blekinge Läns Sanatorium i Fur är till ansökan ledig och torde sökande härtill vända sig till dr H. Jakobson, Saleboda. Löneförmaner 500 kr. årligen jämte allt fritt. Tillträde omkr. 15 juni. Företräde äger den, som fört visat sig på ett utmärkt sätt kunna självständigt sköta större landthushåll.

UNDERVISNINGSVAN, musikalisk lärarinna önskas nästkommande hösttermin för 4 flickor mellan 11 och 7 år, å landtegendom i Västergötland. Svar med betyg och lönebeträffningar till »Landthem», Falköping—Ranten p. r.

VID Borlänge 6-kl. samskola finnas till nästa läsår 3 lärarinneplatser lediga, däraf en såsom biträdande föreståndarinnan. 1) med undervisningsskyldighet hufvudsakligen i engelska och tyska; 2) med undervisningsskyldighet hufvudsakligen i matematik och naturkunnighet, företrädesvis biologi o. kemi; 3) med undervisningsskyldighet hufvudsakligen i kristendom, svenska, historia och geografi. Obs! Ämnena kunna möjligen utbytas. Kompetens: Högre lärarinneseminarium eller däremot svarande kompetens. Lön: 1,400 samt 1,500 kr. för biträdande föreståndarinnan. Fullständiga ansökningar handläggnings ställda till styrelsen torde före nästa 15 juni insändas till undertecknad, skolans rektor.

Borlänge den 21 maj 1908. E. Fjellander.

Lärarinna,

allvarig, duglig, frisk och vänlig får plats nästa läsår i Förberedande Skolan för gossar. Gefle. Lön 1,200 kr. 1-sta läsåret. Kompetens: Högre flickskola och seminarium. Ansökningar handläggnings ställda till föreståndarinnan.

ATT ensam sköta hushållet för disponerat å egendom i södra Västergötland under skolmanaderna sept.—maj, önskas pålitlig person, fullt kunnig i matlagning och i öfrigt allt hvad till ett hems skötande hör. Svar med uppgift å ålder, ref. och lönebet. jämte porträtt under märke »Hösten 1908», Hid p. r.

ATT utföra ensamjungfrus sysslor sökes frisk, intelligent flicka, pålitlig in i minsta detalj, proper, med god karaktär och godt utseende. Kunnighet i enkel matl. o. d. fordras, äfvenså väl förfaren i tvätt och strykning (ej stärksaker). Hemmet nytt och litet, men godt inredd med nutidens bekvämligheter. Familjen: medelålders dam jämte 6-årig flicka. Platsen god. Eget rum. Goda victord. fordras. Svar ställes till Polikliniken, Drottninggatan 13, Helsingborg.

Bildad person,

hålst skolkökslärarinna, får den 15 aug. plats att förestå köksafdelningen och undervisa i matlagning i helsepension för unga flickor. Jul- och sommarferier. Svar med uppgift om föregående sällsättning samt lönebet. till »Helsepension», Linköping.

EN bildad flicka, kunnig i trädgårdsskötsel och villig att på egen hand sköta en trädgård, får plats i juni på herregård i södra Östergötland. Svar med betyg och löneanspråk till »Fr. R.», Ydre p. r.

BILDAD flicka, ej mycket ung, van vid landthushåll och som vill laga maten i mindre hushåll, där ej manliga tjänare få kost (en jungfru finnes) samt vara husmoders stöd och hjälp, för öfrigt såsom familjemedlem, får plats 1 okt. eventuellt tidigare i officershem på landet. Anna Hyltén-Cavallius, född Frick, Carlso, Halmstad.

VID Kinna Samskola (Västerg.) blir till nästa läsår plats ledig för lärarinna med undervisningsskyldighet hufvudsakligen i småskolans 1-sta och 2-dra kl. Ansökningar, åtföljda af betyg, insändas snarast möjligt till Föreståndarinnan.

PLATSSÖKANDE

STENOGRAF och maskinskrifverska, fullt kunnig i engelska och något van vid allmänna kontorsgöromål, önskar plats i kontor nu eller i höst. Svar till »Goda referensers», Iduns exp. Stockholm.

I Kindergården,

(kindergårtskurser i hemmen, eller i fam.) önskar till hösten barnkär ungdom plats. Är uppväxt bland småsystkon, 19 år, genomgått Stockholms Kindergården, språk- och hushållsskola samt 8-kl. läroverk med hushållsskola. Närmare genom Kindergården, Kommendörsgat. 25. Allm. tel. 157 04.

PLATS hos änking, äldre dam eller herre önskas af bättre huslig, praktisk flicka till den 1 juni. Bet. och ref. kunniga företes. Svar märkt »L. N.», Gumellii Annonsbyrå, Malmö.

UNG bättre flicka önskar plats i familj där jungfru lunnar för att se efter barn och hjälpa till i hushållet. Är kunnig i sömnad. Svar emotes tack-samt till »25 år», Smögen.

ANSPRÅKSLOS bättre flicka som i vår genomgått handarbetslärarinnekurs, linne- och konstömm. söker plats hos lärarinna eller i familj. Är kunnig i husl. görom., matlag. och enkel kläd-söm. Svar till »K. 25», Iduns exp.

PLATS som värinna önskas till hösten af medelålders dam i bildadt fint hem i Stockholm eller dess närhet. Innehåft dylik i många år i samma hem. Goda ref. Håst personlig uppgörelse. Svar till »Godt lynne och något musikalisk», Iduns exp.

UNG dam, språkkunnig, talar engelska flytande samt franska och tyska utan svarighet, önskar mot fritt vovre öfver sommaren komma på större bruk eller herrgård. Är villig deltaga i alla inomhus förefallande göromål. Svar till »K. 1908», under adr. S. Gumellii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

BILDAD flicka, kunnig i matl., baktning, sömnad, handarb. m. m. söker plats. Ordentlig, flitig. Svar »Gladlynt», Iduns exp. f. v. b.

GLAD, frisk, musikalisk flicka med snabb, vacker handstil söker lämplig sysselsättning under sommaren, helst i ämbetsmanafatt. att biträda med skrif-göromål. Utmärkta ref. Svar till »Lkt», Iduns exp.

BILDAD, 32 års flicka som genomgått hushållsskola, önskar plats på landet. Svar till »M. E.», Iduns exp., Stockholm.

MEDELÅLDERS bildadt praktiskt fruntimmer önskar plats att förestå aktningsskyldigt hem, eller som sällskap och hjälp. Svar »H. W.», Borås p. r.

En bildad

och glad småländska önskar genast mot fritt vovre plats i fin familj som hjälp och sällskap, eller medfölja till badort. Svar tacksamt till »Familje-medlem», Liatorp p. r.

STADGAD ordentlig flicka önskar plats, omkr. 1 sept., i ett hem där barn finnes och husmoder saknas. Åger fler-årig vana i allt som till ett bättre hems skötande hör. Svar märkt »37—1908», Luleå p. r.

UNG flicka af god familj (lärarinna) söker under sommaren plats som sällskap och hjälp i fin treflig familj, äfven villig läsa med nybörjare. Svar inom 14 dagar till E. Högsten, Umeå p. r.

Som sjukbiträden

önska två unga flickor plats på lasarett eller sjukhus. Tacksamt för svar till »Kamrater», Storången p. r.

VÄRDINNA. Ung, praktisk, musik. flicka af god fam. önskar plats att förestå, ställa trefligt ungarhem, helst i norra eller mellersta Sverige. Svar till »Maj 08», Nybro p. r.

UNG, bildad flicka, som genomgått den Lundska kursen samt Handarbets Vänners teoretiska kurs och kurs i konstömmnad, önskar plats vid skola eller från den 15 juni i familj. (Kunnig och villig att deltaga i hushållet.) Goda rekommendationer finnas. Lön efter öfverenskommelse. Svar till »H. 21 år», Iduns exp.

Skicklig violinist

och musiklärarinna önskar att öfver sommaren komma i en bildad familj för att undervisa i musik mot fri resa och vovre. Är äfven villig att som sällskap och hjälp medfölja bildad dam till badort. Godt sätt och utseende samt prima ref. Svar emotes till »Gladlynt och musikalisk», Iduns exp.

NITTIÖSEX (96) % af befolkningen såväl barn som vuxna lida af tandröta. Orsaken till detta sorgliga förhållande är i de flesta fall: **FÖRSUMMAD skötsel af tänderna från tidigaste barndomen!**

Använd därför redan från barndomen **Friska, starka, Pris**
STOMATOL
TAND-CRÈME
 pärlhvita tänder! 60 öre.

SKOLHUSHÅLL. Medelålders bildad dam önskar till hösten förestå skolhushåll. Flerårig vana. Bästa ref. Svar till »L. B. 1908», under adr. S. Gumellii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

INFORMATOR. Plats som informator under sommaren sökes af fil. studerande med flerårig undervisningsvana. Svar med uppgift om undervisningsämnen, elevernas ålder, förmåner etc. sändas till »1904» under adr. S. Gumellii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Plats hos

aktningsskyldig fam. önskar bildad flicka fullt kunnig i hushålls skötande, handarbete och öfriga inom hem förefallande göromål. Svar till »R. G.», Falkenberg p. r.

UNG bildad flicka önskar plats i godt hem som husmoders hjälp och sällskap från 15 juli eller 1 augusti. Åfven villig biträda med skrifgöromål. Någon lön önskas. Svar till »Ella B.», Nordiska Annonsbyrå, Göteborg f. v. b.

Slöjdlärarinna,

undervisningsvan och praktisk, önskar plats till höstterm. Är äfven van vid sinnesslöa barn. Svar märkt »Duglig 79», Lidmans Annonskontor, Falun.

LÄRARINNA. Äldre lärarinna kompetent att undervisa flickor till elementarskolans 6:te kl. och gossar till 3:dje önskar plats till hösten. Svar »Höstterminen», Malmö p. r.

Informatorsplats

under sommaren önskas af realstudent med 1 års akademiska studier. Små pret. Svar till »S. E. G.», Karlskrona p. r.

SJUKSKÖTERSKA önskar plats i familj. Bästa betyg och ref. Svar till »S. B.», Iduns exp.

PLATS i god familj som sällskap och hjälp med alla i ett hem förekommande göromål, önskas af en bättre flicka. Svar till »Småländska 21 år», Iduns exp., Sthlm.

EN 37-årig prästdotter önskar plats som hjälp i godt hem, eller som barnfröken eller ock som värdrinna åt lindrigt sjuk person. Svar till »Anspråkslös», Iduns exp., Sthlm.

Inackordering

i familj kan erhållas af damer å Styrsö Hafsbad, 45 min. ångbåtsresa från Göteborg. Pris och vidare uplysningar genom fru S. Koch, Vasaplatsen 1, Göteborg.

Å pensionat i Vermland,

öppet från 1 juni till den 1 sept. å Kahlhytte herrgård, 20 minuters väg från Filipstad, mottagas sommargäster. Naturskönt beläget vid skog, berg och sjö (120 m. ö. h.). Billigt pris. Godt bord. Tillfälle till varma, kalla och medicamentösa bad. Närmare uplysningar samt beställningar af rum genom kamreraren Chr. L. Geijer, Filipstad.

Inackordering.

Å den naturskönt belägna egendomen Lugnet i Dalarna emottages sommargäster under juni, juli och augusti månader. Vidare uplysningar genom agronomen P. G. Norbäck, Lugnet, Malung.

PRÄSTGÅRDAR! En ung gotländska önskar fr. o. m. den 1 inst. juni god inackordering i prästgård på fasta landet (helst i Vestmanland eller Dalarna) med tillfälle till flitigt och angenämt umgänge. Uppgift om pris m. m. torde ofördröjligen meddelas till kyrkoh. G. Hedgren, Vestkinde, Gotland.

INACKORDERING erbjuder några damer i stilla, vänligt prästhem i Vermland. Friskt, soligt läge. Skog. Trakten vackert. Daglig post. Badanstalt i närheten. Närmare meddelar kyrkoherde Svartengren, Rudskoga.

ANSPRÅKSLOSA flickor af god familj, hvilka önska vistas i härlig trakt på landet, erhålla god inack. under juni, juli och augusti. Pris 60 kr. pr månad. Vidare genom korrespondens med »Ingenjörsfamilj», Bofors p. r.

Sommarinackordering

erhålles å Mariedal adr. Refteled. Pris 65—75 kr. pr mån. Vidare genom fru E. v. Köthen, Mariedal, Refteled.

MÜNCHEN. Villasmhälet SOLLN.

Flickpensionat Felicitas.

Vetenskaper, musik, språk. Sällskapslit. Hushållsskola. Begränsadt antal. Fina ref.

LONDON. Alwyne Coll., Canonbury. Flickor och unga damer mott. God inack. Komf. hem. Utm. ref. Goda språklekt. Trädg. Tennis. 60 kr. pr m.

Inackordering

kan erhållas, ensamt eller deladt rum, hos Fru Maria Planting-Gyllenbåga, Artillerigatan 24, III. Allm. tel. 222 23.

Inackordering på landet.

Å landtegend. i naturskön trakt af n. Småland, c:a 210 m. ö. h. vid skog och sjö, erbjudes inack. på länge och kortare tid. 1/4 mil fr. Mullsjö järnvägsstat. 1/2 mil fr. Bottnaryds post- och telestation. Godt bord. Soliga rum. Jakt och fiske. Badhus finnes. Tillfälle att tala tyska. Pris pr mån. 65 kr. för dam och 70 för herre. Ankefru Bertha Kittel, L:a Tolabo pr Bottnaryd.

Sommarkonfirmander

mottagas i Lånhamm, om anmälan före den 15 juni göres hos kyrkoh. Aug. Stenström, adr. Wintrie.

SMÅSKOLLÄRARINNA önskar tillbringa sommarferierna hos landtlig fam. i m. Sverige. Svar »E. C.», Brännarp p. r.

SÅSOM KAMRATER till egen, välartad 9-åring, som nästa läsår skall genomgå 1-sta klassens kurs, kunna en eller tvänne gossar erhålla inackordering i skogrik trakt på landet. Van lärarinna, som äfven undervisar i musik. God omvårdnad, billig afgift. Ref. på begäran. Svar till »L.», Kinna.

EN MIL från Båstad och nära Houfs Hallar, kan under sommaren god inackordering erhållas. Pris 65 kr. pr månad. Vacker natur. Sköna strandbad. Ref. kunna erhållas. Svar till Nathalia Nilsson, Ingelstorp, Houf.

Oberoende, bildad dam

erhåller god inack. fr. 1 okt. på Kungsholmen invig Mälarstrand. Stort lust rum, dir. ing. f. tamb. Event. vegetarianiskt bord. Närmare uppl. Riks. 5665 säkr. 10—11 f. m.

För 11-årig skol flicka

utmärkt inack. till hösten i bildad familj. Vidare genom Th. Tjäderström Byrå A. B., 12 Brunkebergstorg, Stockholm.

För konfirmander

erhålles god inack. å landtegendom vid skog och sjö. Undervisning af god konfirmandslärare. Vidare uplysningar genom fru Ida von Hall, Norra Viken, Molkom.

UNG flicka önskar inack. på landet där ungdom finnes för att lära hushållsgöromål. Svar med fullständiga uplysningar till »Sommarhem 1908», under adr. S. Gumellii Annonsbyrå, Sthlm f. v. b.

Pensionat för unga flickor i Tyskland.

I ett mindre pensionat i Weimar i Thüringen mottages unga flickor af god familj för utbildning i tyska språket, konst- och litteraturhistoria. Tillfälle till undervisning i musik o. målning, fransk o. engelsk konversation. Fru Oberstleutnant R. Gauby, Marientstr. 16, Weimar. Närmare under-rättelser erhållas af fröken F. Kjellberg, Nedre Slottsg. 8, Uppsala.

SOM KAMRAT till egen dotter mottages mot moderat pris, 8-10 års flicka i godt hem. Undervisn. i skolämnen och musik. Noga tillsyn. Svar till »Landet 500», Iduns exp.

HUSHÅLLSELEV, intresserad och arbetsam får plats nu eller i juni på slott ej långt från Stockholm. Svar till »Landthushåll», Allm. Tidningskont., Stockholm.

Nylta och nöje

för unga Damer, kan öfver sommaren förenas med att genomgå en kurs i Huslig Ekonomi i Pensionat Villa Hults Huslässkola för bildade flickor å Kurorten Kneippbaden. OBS. Billigare afgift för sommaren. Adr. Villa Hult, Kneippbaden.

ADRESSER lämnas afgiftnritt på goda hem för inack. på landet å Nya Inack-Byrån, Brunkebergsg. 3 B, Sthlm. Etab. 1887.

Hälsa!

Klena personer som genom ett naturligt lefnadssätt önska s'n häsa åter, kunna med fullt förtroende vända sig till undertecknad. Kuhnbehandling. Helnackordering. Läkare. Fru Anna Fredriksson, Grefteuregat. 73 I, Sthlm.